

XLII. SPRAWOZDANIE
DYREKCJI C. K. I. WYŻSZEJ
SZKOŁY REALNEJ

WE LWOWIE

ZA ROK SZKOLNY 1914/1915 i 1915/1916.

TREŚĆ:

1. Tadeusz Urbański: Współdział profesorów i młodzieży zakładu w wojnie światowej. Wiadomości tymczasowe.
2. Wiadomości szkolne.



WE LWOWIE.
NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO.
Z Drukarni Jakubowskiego i Sp.
1916.

Współdział profesorów i młodzieży Zakładu w wojnie światowej.

Wiadomości tymczasowe

zestawił

Tadeusz Urbański.

W chwili wybuchu wielkiej wojny światowej z początkiem sierpnia 1914 r. część grona profesorów stanęła do szeregów wojskowych, a młodzież, nie będąca jeszcze w wieku popisowym, pospieszyła ochotnie i tłumnie pod sztandary legionów polskich. Bardzo wielu powołano później już po opuszczeniu Lwowa przez Rosyan i w ciągu roku szkolnego pod broń do wojska.

Wiadomości, które podajemy o uczestnikach wojny, są tymczasowe. Jest bowiem rzeczą zbyt trudną — zwłaszcza obecnie — przedstawić pełny obraz współdziału zakładu naszego w toczącej się wojnie, bo stoi temu na przeszkodzie tak brak miejsca w tegorocznym sprawozdaniu, jak i niewystarczające relacje, odnoszące się do poszczególnych uczniów-żołnierzy. Pracę wyczerpującą musimy odłożyć do czasów powojennych ¹⁾.

I. Profesorowie.

A/ Pełnią służbę wojskową:

1. Ks. Stanisław Ostachowicz, katecheta, zast. nauczyciela, pełni służbę kapelana wojskowego od czasu wy-

¹⁾ **Uwaga.** Jakkolwiek o profesorach i niektórych uczniach — zwłaszcza legionistach — mamy zebrane obszerne i dokładne zapiski, to jednak ze względu na charakter i jednolitość „wiadomości tymczasowych” nie możemy ich na razie w całości umieścić. Nie wspo-

buchu wojny w r. 1914. Odznaczony krzyżem zastugi „*piis meritis*“.

2. Władysław Dubaj, egz. zast. nauczyciela, bierze udział w wojnie od początku. Ranny we wrześniu 1914 r., wraca niebawem znowu na pole walki. Z końcem roku 1914 ciężko się rozchorował, a po wyzdrowieniu w lutym 1915 r. wraca do służby, ale już lokalnej. Jako porucznik przebywa obecnie w Miechowie w Król. Polskiem.

3. Karol Hornung, Dr. med., c. k. nauczyciel gimnastyki. Przydzielony był do c. i k. armii w charakterze lekarza wojskowego. Przebył całe oblężenie Przemyśla, a po poddaniu się twierdzy dostał się do niewoli rosyjskiej. Wywieziony z końcem maja 1915 do Rosyi, przebywa obecnie w Orenburgu.

4. Stefan Juński, Dr. filozofii, c. k. profesor, służy w randze porucznika przy prowianturze. Bliższe szczegóły nie są nam znane.

5. Franciszek Lachowicz, zast. nauczyciela, zgłosił się do służby wojskowej 1. sierpnia 1914 r. do 22 pp. obrony krajowej w Czerniowcach. Bierze czynny udział w walkach w latach 1914—1915 na Bukowinie, w Bessarabii, Galicyi i Królestwie Polskiem aż po błota Prypeci bądź to w wojsku austriackiem, bądź przydzielony do XXII. korpusu niemieckiego w roli tłumacza. Dwukrotnie tak ciężko chorował, że uznano go niezdolnym do dalszej służby na froncie. W randze porucznika przebywa obecnie w Karniowie na Śląsku przydzielony do szkoły jednoroczników XI. korpusu. Odznaczenia: „*Signum laudis*“ i niemiecki „*Krzyż żelazny II. klasy*“.

6. Gerard Pola, egz. zast. nauczyciela, podporucznik, był ciężko ranny w lutym 1915 r. w walkach karpackich koło Baligrodu. Obecnie jako inwalida przebywa w służbie lokalnej na Śląsku w miejscowości Baszka (Baschka).

7. Tadeusz Witwicki, c. k. nauczyciel, przebywa w służbie całe oblężenie Przemyśla i jako porucznik dostaje się z załogą do niewoli d. 22. marca 1915 r. Znajduje się obecnie w Saratowie nad Wołgą.

minamy również obecnie o uczniach, którzy dawniej już nasz zakład opuścili.

B) Wywieziony do Rosyi:

1. **Ludwik Schneider**, Dr. filozofii, c. k. profesor, został 20. maja 1915 r. aresztowany przez żandarmerię rosyjską i wywieziony do Rosyi. Przebywa obecnie na Syberyi w miejscowości Pogodajewo nad rzeką Jenisiejem.

C) Zwolnieni od służby wojskowej dla potrzeb szkoły (reklamowani).

1. **Władysław Żłobicki**, c. k. profesor w VIII. r., kierownik Zakładu. (Rozporządzenie c. i k. komendy wojskowej Lwów — z dnia 21. VIII. 1915 r., M. A. Nr. 31385).

2. **Andrzej Buś**, asystent rysunków odręcznych. (Rozporządzenie j. w. Lwów, 12. X. 1915, M. A. Nr. 39699).

3. **Franciszek Chrzastowski**, c. k. profesor w VIII. r., (Rozporz. jak pod 2).

4. **Alfred Hodbod**, egz. zast. nauczyciela, (Rozporz. j. w. Lwów, 5. X. 1915, M. A. Nr. 37430).

5. **Wincenty Kubik**, c. k. profesor w VIII. r., (Rozporz. j. w. Lwów, 9. X. 1915, M. A. Nr. 42294).

6. **Julian Mazurek**, c. k. profesor w VIII. r. (Rozporz. j. w. Lwów, 26. V. 1916, M. A. Nr. 16833).

7. **Władysław Probulski**, egz. zast. nauczyciela. (Rozporz. jak pod 1.).

8. **Jan Schaden**, c. k. profesor, (Rozp. jak pod 2.).

9. **Tadeusz Urbanowski**, egz. zast. nauczyciela, (Rozporz. j. w. Nagyvarad 7. IX. 1915, M. A. Nr. 34702).

10. **Stanisław Węckowski**, Dr. filozofii, c. k. profesor w VIII. r. (Rozp. j. w. Graz 7. V. 1915, M. A. Nr. 14773).

11. **Karol Zagajewski**, Dr. filozofii, c. k. profesor w VIII. r. (Rozp. j. w. pod 1.).

II. Uczniowie.

A) Zginęli na polu chwały:

1. **Buczyński Roman**, ur. d. 4. sierpnia 1897 r. w Tarnowie, lat 17, uczeń kl. V. b) w r. szkol. 1913/4, służył w legionach od początku wojny w 1. komp. V. bat. w 1. pułku. Poległ 21. grudnia 1914 r. pod Łowczówkiem.

2. **Görtz Mikołaj**, ur. d. 1. czerwca 1896 w Słotwinie koło Brzeska, lat 18, złożył egzamin dojrzałości w r. 1914.

Po wybuchu wojny wstępuje do legionów. Należy do 4. komp. I. bat. I. pułku. Dnia 22. października 1914 r. zginął w bitwie pod Laskami koło Dębłina.

3. **Hillenbrand Maryan**, ur. d. 7. lutego 1897 w Stanisławowie, lat 17, uczeń kl. VI. a) w r. szk. 1913/4. Wstępuje do legionów na początku wojny, a po uformowaniu się I. brygady zostaje przydzielony do 3 komp. I. batalionu. Poległ 20. września 1914 r. w bitwie pod Nowym Korczynem w Król. Polskiem.

4. **Kossowski Artur**, ur. 7. listopada 1895 w Tarnopolu, lat 18, uczeń kl. III. b) w r. szk. 1911/2, legionista, służył w 3. komp. III. bat. w I. pułku. Poległ śmiercią bohaterską pod Anielinem-Laskami dnia 22. października 1914 r.

5. **Krzyczkowski Kazimierz**, ur. 1. września 1895 w Komyi, lat 20, złożył egz. dojrzałości w r. 1912. Służbę jednoroczną odbył w I. pułku strzelców tyrolskich w Trydencie. Z powodu ciężkiej choroby nie mógł stawić się do wojska w czasie mobilizacji i przeżył szczęśliwie inwazję rosyjską we Lwowie. Dopiero w lipcu 1915 r. wyruszył z batalionem legionistów do Piotrkowa, gdzie organizowano właśnie 6. pułk legionów. Zostaje w nim podporucznikiem i wyrusza na pole walki na Wołyń. Tam 24. października 1915 r., prowadząc w zastępstwie I. bat. 6. pułku do walki pod Kukłami nad Styrem, pada trafiony kulą w piersi. Pochowany na cmentarzu w Kuklach obok mogiły legionistów, którzy z nim razem polegli.

6. **Polański Lesław**, ur. 18. grudnia 1891 w Żółkwi, lat 20, uczeń kl. V. a) w r. szk. 1913/4, legionista. Służył w 3. szwadronie ułanów polskich i był przydzielony do pierwszego pułku legionów jako jeździec meldunkowy. Umarł z ran 28. maja 1915 w Białej obok Czerniowiec i tam został pochowany na cmentarzu kościelnym.

7. **Rybkowski Maryan**, ur. 27. kwietnia 1895 we Lwowie, lat 20, złożył egz. dojrz. w r. 1913. W chwili mobilizacji wstępuje dobrowolnie do szeregów armii austriackiej. Do kwietnia 1915 r. pozostawał w szkole wojskowej jako jednoroczny ochotnik, a następnie wszedł jako kadet I. pułku ułanów obrony krajowej do linii bojowej. Bierze udział w ofensywie po przełomie gorlickim, a za okazywane mę-

stwo zostaje podporucznikiem i otrzymuje krzyż zasługi. Zginął w bitwie pod Szczercem d. 21. czerwca 1915 r. Zwłoki sprowadzono do Lwowa i pochowano na cmentarzu Łyczakowskim.

8. **Skulski Mieczysław**, ur. 28. grudnia 1895 w Delatynie, lat 19. złożył egz. dojrz. w r. 1914. Z początkiem sierpnia zaciągnął się do szeregu legionistów i służył w 3 komp. I. pułku I. brygady. Dnia 22. października 1914 r. ciężko ranny w walce pod Laskami dostaje się do szpitala (prawdopodobnie szpital rez. Nr. 6. w Freistadt), gdzie umiera 17. stycznia 1915 r.¹⁾

B/ Pełnią służbę wojskową:

(Uwaga: Klasy podane obok nazwisk uczniów odnoszą się do r. szkol. 1913/4, jeśli jest inaczej, osobno zaznaczono).

1. Argasiński Tadeusz, egz. dojrz. w r. 1913, legionista (I. p. I. Bryg.).

2. Baczyński Jan, kl. VI. a), legionista, sierżant (IV. p. II. Bryg.).

3. Baczyński Zdzisław kl. I. a), legionista, starszy żołnierz (I. p. I. Bryg.) obecnie w komendzie stacyi zbrojnej w Kowlu.

4. Badykula Jan, klasa V. a), legionista.

5. Barzykowski Tadeusz, egz. dojrz. w r. 1912, legionista (2 komp. I. bat. I. p.). Był chory w r. 1914 i przebywał jakiś czas na kuracyi we Wiedniu.

6. Baszniak Kazimierz, kl. VI. b), legionista.

7. Bauman Józef, kl. VI. b), legionista, służy przy artylerji.

8. Beer Ryszard, kl. V. b) w r. 1912/3, legionista, służył przy artylerji. Ranny i chory leczyl się w r. 1915 w szp. rez. w Kętach.

9. Bielski Tadeusz, kl. VI. b), legionista, służy w artylerji.

10. Bieniasz Stanisław, kl. IV. a), legionista, służy w kawaleryi (II. szw.). Był chory i w r. 1915 leczyl się w Białej.

¹⁾ Ponieważ nie mamy jeszcze pewnych wiadomości o śmierci innych uczniów, którzy prawdopodobnie zginęli na polu walki, lecz tylko niesprawdzone pogłoski, dlatego podajemy ich nazwiska na razie między dalszymi uczestnikami walki.

11. Bodnar Jan, kl. IV. b, w r. 1915/6, wstąpił do legionów w maju 1916.

12. Brodzisz Maryan, kl. VI. a, legionista (I. p. I. Bryg.).

13. Bujak Władysław, kl. V. a, legionista (V. p.) przy telefonach.

14. Chmielewski Jerzy, kl. VI. b, chorąży 30 p. p. (wojsko austr.).

15. Dąbrowski Roman, kl. VI. a, legionista, plutonowy (I. komp. I. bat. I. p.). Był ranny pod Łowczówkiem w r. 1914, leczył się w Cieplicach czeskich; później wrócił na front i miał zginąć.

16. Demeter Jan, egz. dojrz. w r. 1913, służy przy ulanach austriackich (I. p. obrony krajowej).

17. Dorożyński Antoni, egz. dojrz. w r. 1913, legionista (3. komp. III. bat. I. p.). Był chory i leczył się w r. 1915 w szpit. rez. w Kętach.

18. Dreszer Eugeniusz, egz. dojrz. w r. 1913, (pseud. Słomka) chorąży legionów w I. Bryg. Był ranny pod Łowczówkiem. Prawdopodobnie dostał się do niewoli lub zginął.

19. Dworski Zbigniew, kl. VI. a, w r. 1915/6, legionista, służy od maja 1916 r. (III. bat. III. p.).

20. Dyszkiewicz Gustaw, kl. VII. b, legionista (3 komp. I. bat. II. p.). W r. 1915, jako chory był w szpitalu we Wiedniu, a później w domu rekonwales. w Kamińsku.

21. Fabry Zdzisław Łukasz, kl. V. a, w r. 1912/3, legionista, sanitaryusz (VI. p.). Ranny w paździer. 1915, przebywa na kuracji w Zakopanem.

22. Górecki Wincenty, kl. VI. a, legionista (5 komp. II. p.). Chory z początkiem r. 1915 przebywał w szp. we Wiedniu.

23. Gutkowski Władysław, kl. III. a, legionista (II. Bryg.).

24. Janisio Maryan, kl. VII. a, legionista.

25. Kluss Tadeusz, kl. VII. a, legionista.

26. Komora Adolf, kl. VII. b, legionista (3 komp. VI. p. III. Bryg.). W r. 1915 był w szpitalu legionów w Kamińsku.

27. Kondziołka Rudolf, legionista, (VI. p.).

28. Konopasek Stanisław, kl. V. a, legionista (I. Bryg.).

29. Kmiciński Filip, egz. dojrz. w r. 1914. służy w 30 p. p. (wojsko austr.).

30. Kopeć Franciszek Stanisław, kl. V. a, legionista: Początkowo był w I. p. p., potem wstępuje do V. szwadronu

ułanów. Za śmiałą utarczkę pod Smolarami zostaje odznaczony *srebrnym medalem I. kl.* w kwietniu 1916 r.

31. Kozłowski Edward, kl. V. a, legionista, sanitaryusz (IV. p.).

32. Krajewski Alfred, egz. dojrz. w r. 1913, chorąży legionów (10. komp. 3. bat. 3. p.).

33. Królikiewicz Władysław, kl. V. b, w r. 1915/6, legionista, wstępuje w kwietniu 1916 r.

34. Krzyczkowski Dyonizy, kl. VI. b, (matura wojenna w r. 1916), legionista, (początkowo 5 komp. IV. p. obecnie VI. p.).

35. Kucharuk Jan, kl. VII. b, służy przy 35. p. p. obrony krajowej (wojsko austr.).

36. Kudewicz Jan, kl. V. a, legionista (V. p.).

37. Libański Adam, kl. IV. b, legionista, 3 komp. V. bat. I Bryg.).

38. Ludwig Karol, egz. dojrz. w r. 1914, chorąży legionów, (I. Bryg.) (obecnie superarbitrowany).

39. Lutezyn Tadeusz, kl. IV. b, legionista, sekcyjny (1. komp. II. bat. IV. p.).

40. Magiera Edward, kl. V. a, legionista.

41. Maniecki Adam, kl. V. a, legionista, (III. bat. IV. p.).

42. Mazurkiewicz Aleksander, kl. IV. a, legionista, (V. szwad. ułanów).

43. Mehlem Oskar, kl. VII. b, chorąży legionów.

44. Mehlem Wiktor, kl. IV. b, r. 1915/6, legionista (wstępuje w maju 1916).

45. Mielnicki Franciszek, kl. VII. b, legionista, sierżant, (I. p. I. Bryg.). Był chory, w r. 1915 przebywał w szpitalu w Kętach, obecnie w IV. p.).

46. Mitschein Józef, kl. VI. a), legionista.

47. Mościcki Józef, kl. VI. b, w r. 1915/6, legionista, (wstępuje w marcu 1916).

48. Mysłakowski Edmund, egz. dojrz. w r. 1914, legionista (III. p.). Był chory; w r. 1915 przebywał w szpitalu we Wiedniu.

49. Niedzwiecki Feliks, kl. III. b, legionista (I. Bryg.).

50. Niewiakowski Tadeusz, egz. dojrz. w r. 1914, służy przy 30. p. p. (wojsko austr.).

51. Oberweger Samuel, egz. dojrz. w r. 1914, służy w 95 p. p. (wojsko austr.).

52. Pokiziak Zbigniew, egz. dojrz. w r. 1914, służy w 15 p. p. (wojsko austr.).

53. Pretsch Kazimierz, kl. V. a, legionista (4 komp. III. b, I. p.). Był ranny, leczyl się we Wiedniu.

54. Quirini Emanuel, kl. VII. a, legionista, plutonowy (7 komp. 2 bat. III. p.).

55. Rozmus Gejza, kl. III. b), legionista, służył od lipca 1915 do stycznia 1916. Superarbitrowany wrócił do szkoły.

56. Rückeman Wilhelm, egz. dojrz. w r. 1912, porucznik legionów (VI. p.).

57. Samel Aleksander, kl. VI. b, w r. 1915/6, legionista, (wstąpił w marcu 1916 r.).

58. Schwartz Juliusz, egz. dojrz. w r. 1914, legionista (I. Bryg.).

59. Sterba Felicyan, egz. dojrz. w r. 1914, kadet w wojsku austr. Dostał się do niewoli i przebywa w gubernii tulskiej.

60. Sroka Maryan, kl. IV. a, legionista, sekeyjny, (4 komp. I. bat. VI. p.). Był ranny na Wołyniu w r. 1915.

61. Szolin Stanisław, kl. V. b, legionista.

62. Taborski Antoni, kl. VI. a, legionista (6 komp. IV. p.). Był ranny w r. 1915, i przebywał w domu rekonwalescentów w Kamińsku.

63. Tatarzyński Maryan, kl. V. a, chorąży legionów (II. bryg.).

64. Walkowski Tadeusz, kl. V. a, legionista (3 komp. I. bat. IV. p.). Ranny 1. sierpnia 1915 pod Jastkowem, przebywał w domu rekon. w Kamińsku.

65. Welenowski Henryk, kl. VII. b, legionista (I. p. I. Bryg.).

66. Wonsch Henryk, egz. dojrz. w r. 1912, legionista (VI. p.).

67. Żaak Antoni, egz. dojrz. w r. 1913, legionista, (4 komp. III. b. I. p.). Był chory w kwietniu 1915, przebywał w szpitalu rez. w Kętach.

68. Zachodny Jan, kl. VII. a, legionista (2 komp. V. bat. I. p.). Był ranny w styczniu 1915, leczyl się w szpitalu Cieplice-Trenczyn.

69. Zawadzki Aleksander, egz. dojrz. w r. 1913, służy przy artyleryi w wojsku austr.

70. Zemanek Stanisław, kl. VI. a, kadet w 45 p. p. (wojsko austr.).

71. Żuławski Zdzisław, kl. V. b, legionista (IV. p.).

C/ Powołani do czynnej służby w r. szkol. 1915/6:

1. Walentyn Roman, kl. III, powołany 11. maja 1916.
2. Karnecki Kazimierz, kl. IV, .. 11.
3. Fialkowski Mikołaj, kl. IV, .. 11.
4. Kowalski Jerzy, kl. IV, .. 11.
5. Munz Józef, kl. IV, .. 16. czerw. ..
6. Wischik Izidor, kl. IV, .. 11. maja ..
7. Wurm Józef, kl. IV, .. 11.
8. Gurniak Jerzy, kl. V, .. 30. paźdz. 1915.
9. Górski Tadeusz, kl. VI, .. 11. maja 1916.
10. Jurkiewicz Kazimierz, kl. VI, .. 11.
11. Liebes recte Minezeles Karol kl. VI. powołany 30. października 1915.
12. Łuszczyński Zygmunt, kl. VI. powołany 11. maja 1916.
13. Moszyński Władysław, kl. VI, .. 11.
14. Müller Ernest, kl. VI, .. 11.
15. Rupp Zygmunt, kl. VI, .. 11.
16. Siwek Stanisław, kl. VI, .. 1. wrześ. 1915
17. Winiarz Władysław, kl. VI, .. 11. maja 1916.
18. Brycki Wacław, kl. VII, .. 11.
19. Flecker Zygmunt, kl. VII, .. w kwiet. ..
20. Gawroński Łukasz, kl. VII, .. 11. maja 1916.
21. Gersching Edward, kl. VII, .. w paźdz. 1915.
22. Gött Maryan, kl. VII, .. 11. maja 1916.
23. Gumowski Tadeusz, kl. VII, .. 11.
24. Halper Zygfryd, kl. VII, .. 11.
25. Hilezer Edmund, kl. VII, .. 11.
26. Hudyma Roman, kl. VII, .. w paźdz. 1915.
27. Janiecki Aleksander, kl. VII,
28. Janisz Aleksander, kl. VII, .. w stycz. 1916.
29. Isaak Zygfryd, kl. VII, .. w paźdz. 1915.
30. Karol Wilhelm, kl. VII, .. 11. maja 1916.
31. Machowicz Karol Maryan, kl. VII. powołany 11. maja 1916.

32. Niementowski Antoni, kl. VII. powoł.	11. maja 1916
33. Remiszewski Wilhelm, kl. VII.	11. " "
34. Rybicki Józef, kl. VII.	11. " "
35. Sienkiewicz Kazimierz, kl. VII.	11. paźdz. "
36. Szuster Eugeniusz, kl. VII.	20. " "
37. Stanaszek Franciszek, kl. VII.	" 20. " "
38. Tatomir Łucyan, kl. VII.	" 11. maja "
39. Wojciechowski Józef, kl. VII.	" 11. " "
40. Zamłyński Stanisław, kl. VII.	" w r. 1915.

WIADOMOŚCI SZKOLNE.

I.

Stan grona nauczycielskiego przy końcu roku szkolnego 1915/16 *).

a) Nauczyciele przedmiotów obowiązkowych:

I. Dyrektor zakładu:

1. **Michał Rembacz**, radca Rządu, kawaler orderu Franciszka Józefa, dyrektor w VI. randze, członek Rady szkolnej okręgowej miejskiej we Lwowie, zast. dyrektora komisji egzaminacyjnej dla nauczycieli szkół wydziałowych, przydzielony do służby w c. k. Radzie szkolnej krajowej z funkcjami c. k. krajowego inspektora szkół (urzędował w Białej).

2. **Władysław Żłobicki**, c. k. profesor w VIII. randze c. k. gimnazjum św. Anny w Krakowie, kierownik zakładu, uczył chemii w kl. VI., VII. do 30. października 1915. — razem 4 godziny tygodniowo — następnie matematyki w kl. II. b. do końca roku szkolnego — razem 3 godziny tygodniowo.

II. Profesorowie i nauczyciele:

3. **Franciszek Berger**, c. k. profesor w VIII. randze, gospodarz kl. IV. b, uczył matematyki w kl. II. a, IV. b, V; geometrii wykresnej w kl. IV. a, IV. b, V., VI. — razem 19 godzin tygodniowo do 30. października 1915. — następnie matematyki w kl. IV. a, IV. b; geometrii wykr. w kl. IV. b, V. a, VI. a, VI. b, — razem 18 godzin tygodniowo.

4. **Emil Bernhardt**, c. k. radca szkolny, zawiadowca gabinetu rysunków odręcznych, uczył rysunków odr. w kl. IV. a, IV. b, VII.; kaligrafii w kl. II. a; geografii w kl. I. — razem

*) W całym niniejszym sprawozdaniu oznacza kl. I. zwyczajną klasę I-szą, kl. II. klasę skombinowaną I. II., kl. III. klasę skombinowaną II. III. i t. d.

14 godzin tygodniowo do 20. września — następnie rysunków odr. w kl. IV. a, IV. b, VII.; kaligrafii w kl. II. a, — razem 12 godzin tygodniowo do 30. października 1915. W następnym okresie czasu aż do końca roku szkolnego był na urlopie.

5. **Michał Brandstätter**, profesor c. k. gimnazjum w Żółkwi, gospodarz kl. II. b, uczył języka niemieckiego od 30. października 1915. w kl. II. a, II. b, V. b, — razem 16 godzin tygodniowo.

6. **Franciszek Chrzastowski**, c. k. profesor w VIII. randze (przydzielony do służby z c. k. gimnazjum w Drohobyczu), gospodarz kl. I. b, uczył rysunków odręcznych w kl. I., III., VI.; kaligrafii w kl. I.; języka niemieckiego w kl. I. — razem 19 godzin tygodniowo do 20. września — następnie rysunków odr. w kl. I., III., VI.; kaligrafii w kl. I. — razem 13. godzin tygodn. do 30. października, w dalszym ciągu rysunków odr. w kl. I. a, I. b, III. a, VI. a, VI. b, VII.; kaligrafii w kl. I. b — razem 22 godzin tygodniowo do 16. lutego 1916., potem zaś rysunków odr. w kl. I. a, I. b, III. a, VI. a, VI. b, VII.; kaligrafii w kl. I. b — razem 20 godzin tygodniowo.

7. **Kazimierz Ciesielski**, Dr. filozofii, c. k. profesor, nieobecny we Lwowie.

8. **Tadeusz Cwojdzński**, c. k. profesor w VII. randze (przydzielony z c. k. gimnazjum w Brzeżanach) uczył matematyki w kl. IV. a, VI.; fizyki w kl. IV. a, IV. b, V.; geografii w kl. III. — razem 17 godzin tygodn. do 20. września — następnie matematyki w kl. IV. a, VI.; fizyki w kl. IV. a, IV. b, V. — razem 15 godzin tygodn. do 30. października, odtąd matematyki w kl. VI. a, VI. b; fizyki w kl. IV. a, IV. b, V. a, V. b — razem 18 godzin tygodniowo do 16. lutego, a w końcu matematyki w kl. VI. a, VI. b; fizyki w kl. IV. b, VI. a, VI. b; razem 18 godzin tygodniowo.

9. **Otton German**, Dr. filozofii, c. k. profesor filii c. k. VII. gimnazjum we Lwowie, uczył języka niemieckiego w kl. I., V. — razem 10 godzin tygodniowo od 24. września do 23. października 1915.

10. **Władysław Gubrynowicz**, c. k. profesor w VII. randze, przydzielony do służby w c. k. Ministerstwie W. i O.

11. **Karol Hornung**, Dr. med., c. k. rzeczywisty nauczyciel gimnastyki, przebywa w niewoli rosyjskiej jako jeńiec wojenny.

12. **Wincenty Kubik**, c. k. profesor w VIII. randze, uczył języka polskiego w kl. II. a, II. b, III., IV. a, VII. — razem 16 godzin tygodniowo do 20. września — następnie języka polskiego w kl. II. b, III., IV. a, VII. — razem 13 godzin tygodniowo — a potem języka polskiego w kl. II. b, III. a, III. b, IV. a, VII. — razem 17 godzin tygodniowo.

13. **Władysław Kudelka**, Dr. filozofii, c. k. profesor (przydzielony z c. k. gimnazjum realnego w Łańcucie), zawiadowca

gabinetu historyi naturalnej, uczył historyi naturalnej w kl. I., II. a, II. b, III., VI., VII.; chemii w kl. V.; matematyki w kl. II. b, razem 18 godzin tygodniowo do 30. października, potem historyi naturalnej w kl. I. a, I. b, II. a, II. b, III. a, III. b, VI. a, VI. b, VII. — razem 18 godzin tygodniowo.

14. **Zygmunt Łuszczynski**, c. k. profesor w VIII. randze, zawiadowca gabinetu rysunków odręcznych, uczył rysunków odr. w kl. II. a, II. b, V.; kaligrafii w kl. II. b; geografii w kl. II. b. — razem 15 godzin tygodniowo do 20. września, potem rys. odr. w kl. II. a, II. b, V.; kaligrafii w kl. II. b. — razem 13 godzin tygodniowo do 30. października, następnie rysunków odr. w kl. II. a, II. b, III. b, V. a, V. b. — razem 18 godzin tygodniowo do 13. czerwca 1916. Pod koniec roku szkolnego był na urlopie.

15. **Julian Mazurek**, c. k. profesor w VIII. randze, gospodarz klasy VI. b, zawiadowca gabinetu geograficznego, uczył geografii w kl. II. a, IV. a, IV. b, V.; historyi powszechnej w kl. II. a, V., VI., VII. — razem 19 godzin tygodniowo do 20. września — odtąd geografii w kl. IV. a, IV. b, V., VI., VII., historyi powsz. w kl. V., VI., VII. — razem 15 godzin tygodniowo do 30. października — następnie geografii w kl. III. a, IV. a, V. a, VI. b, VII.; historyi powsz. w kl. IV. a, V. a, VI. b, VII. — razem 17 godzin tygodn. do 16. lutego 1916 i wreszcie geografii w kl. III. a, IV. a, V. a, VI. b; historyi powszechnej w kl. IV. a, V. a, VI. b, VII. — razem 17 godzin tygodniowo.

16. **Jan Schaden**, c. k. profesor w VIII. randze, gospodarz kl. III. a, zawiadowca gabinetu rysunków geometrycznych, uczył matematyki w kl. III.; geometrii wykresłej w kl. III., VII.; jęz. niemieckiego w kl. II. a, II. b, — razem 20 godzin tygodniowo do 30. października — następnie matematyki w kl. III. a, III. b; geometrii wykres. w kl. II. a, II. b, III. a, III. b, IV. a, VII. — razem 18 godzin tygodniowo.

17. **Ludwik Schneider**, Dr. filozofii, c. k. profesor, wywieziony przez Rosyan, przebywa w Syberyi.

18. **Witold Schreiber**, Dr. filozofii i medycyny, c. k. profesor w VIII. randze, pracował jako lekarz Czerwonego Krzyża.

19. **Jan Szarota**, c. k. profesor, gospodarz kl. VI. a, zawiadowca czasopism i biblioteki polskiej uczniów, uczył języka francuskiego w kl. IV. a, IV. b, V., VI.; historyi powszechnej w kl. II. b, — razem 16 godzin tygodniowo do 20. września — potem jęz. francuskiego w kl. IV. a, IV. b, V., VI. — razem 14 godzin tygodniowo do 30. października — następnie języka francuskiego w kl. IV. a, IV. b, VI. a, VI. b, — razem 14 godzin tygodniowo do 16. lutego 1916, odtąd zaś języka franc. w kl. IV. a, IV. b, V. b, VI. a, VI. b — razem 15 godzin tygodniowo.

20. **Zdzisław Thullie**, Dr. filozofii, c. k. profesor, nieobecny we Lwowie.

21. **Franciszek Walczak**, c. k. profesor w VIII. randze, gospodarz kl. V. a, zawiadowca biblioteki nauczycielskiej, uczył języka polskiego w kl. I., IV. b, V., VI.; historii w kl. I. — razem 15 godzin tygodniowo do 20. września — następnie jęz. polskiego w kl. I., IV. b, V., VI. — razem 13 godzin tygodniowo do 30. października, a wreszcie jęz. polskiego w kl. IV. b, V. a, V. b, VI. a, VI. b, — razem 17 godzin tygodniowo.

22. **Stanisław Węckowski**, Dr. filozofii, c. k. profesor, w VIII. randze, gospodarz kl. III. b, uczył języka francuskiego w kl. VII., języka niemieckiego w kl. III.; historii powszechnej w kl. III., IV. a, IV. b, — razem 15 godzin tygodniowo do 20. września — potem jęz. francuskiego w kl. VII.; jęz. niemieckiego w kl. III.; historii powsz. w kl. IV. a, IV. b, — razem 13 godzin tygodniowo do 30. października — następnie jęz. francuskiego w kl. V. a, V. b, VII.; jęz. niemieckiego w kl. III. b, do 16. lutego 1916 — razem 15 godzin tygodniowo, a odtąd jęz. francuskiego w kl. III. a, III. b, V. a, VII. — razem 14 godzin tygodniowo.

23. **Tadeusz Witwicki**, c. k. rzec. nauczyciel, przebywał jako jeńiec wojenny w niewoli rosyjskiej w Saratowie.

24. **Karol Zagajewski**, Dr. filozofii, c. k. profesor w VIII. randze (przydzielony z c. k. II. szkoły realnej we Lwowie), gospodarz kl. IV. a, uczył języka niemieckiego w kl. IV. a, IV. b, V., VI., VII. — razem 21 godzin tygodniowo do 20. września — potem języka niemieckiego w kl. IV. a, IV. b, VI., VII. — razem 17. godzin tygodniowo do 30. października, następnie języka niemieckiego w kl. IV. a, VI. a, VI. b, VII. — razem 16 godzin tygodniowo do 16. lutego 1916 i w końcu języka niemieckiego w kl. III. b, IV. a, VI. a, VII. — razem 15 godzin tygodniowo.

25. **Stanisław Żukowski**, ks. Dr. Teologii, c. k. profesor, uczył religii rz.-kat. w kl. I., II. a, II. b, III., IV. a, IV. b, V., VI., VII. — razem 18 godzin tygodniowo. Nadto miał 2 egzorty do 30. października. Odtąd począwszy uczył religii rz.-kat. w kl. III. a, III. b, IV. a, IV. b, V. a, V. b, VI. a, VI. b, VII. — razem 18 godzin tygodniowo. Nadto miał także 2 egzorty.

III. Zastępcy nauczycieli:

26. **Jan Andrószowski**, egzam. zastępca nauczyciela, zawiadowca gabinetu chemii, uczył chemii w kl. V. a, V. b, VI. a, VI. b, VII.; prowadził ćwiczenia chemiczne w kl. VI., VII.; uczył matematyki w kl. I. b; kaligrafii w kl. I. a, II. a, II. b, — razem 25 godzin tygodniowo od 8. listopada 1915 r. do 16. lutego 1916 r. Potem uczył chemii w kl. IV. a, IV. b, V. a, V. b, VI. a, VI. b.; prowadził ćwicz. chem. w kl. IV. a, IV. b, V. a, V. b, VI. a, VI. b; uczył matematyki w kl. I. b, II. a; fizyki w kl. III. a, III. b, — razem 30 godzin tygodniowo.

27. **Władysław Dubaj**, egzam. zastępca nauczyciela, służy w wojsku jako c. i k. oficer od początku wojny.

28. **Alfred Hodbod**, egzam. zastępca nauczyciela, gospodarz klasy I. a, zawiadowca niemieckiej biblioteki uczniów, uczył języka niemieckiego w kl. I. a, I. b, III. a, IV. b, V. a — razem 27 godzin tygodniowo od 30. października 1915 do 16. lutego 1916, następnie języka niemieckiego w kl. I. a, I. b, III. a, IV. b, V. a, VI. b — razem 28 godzin tygodniowo.

29. **Gabryel Kostelnik**, ks. Dr. filozofii egzam. zastępca nauczyciela, uczył religii obrządku gr.-kat. w kl. I. b, II. b, III. b, IV. b, V. b, VI. b, VII. — razem 10 godzin tygodniowo. Miał nadto 1 egzortę.

30. **Franciszek Lachowicz**, zastępca nauczyciela, służy w wojsku jako c. i k. oficer od początku wojny.

31. **Stanisław Ostachowicz**, ks., zast. nauczyciela, służy w wojsku jako kapelan wojskowy od początku wojny.

32. **Zdzisław Palinowski**, zast. nauczyciela, gospodarz kl. II. a, uczył języka polskiego w kl. II. a; geografii w kl. I., II. a, II. b, III.; historii powsz. w kl. I., II. a, II. b, III. — razem 19 godzin tygodniowo od 20. września do 30. października, potem zaś języka polskiego w kl. I. a, I. b, II. a; historii powsz. w kl. I. a, II. a, II. b, III.; geografii w kl. II. a, II. b — razem 21 godzin tygodniowo do 16. lutego 1916 i w końcu języka polskiego w kl. I. a, I. b, II. a; historii powsz. w kl. I. a, II. a, II. b, III. a; geografii w kl. II. a, II. b, — razem 22 godzin tygodniowo.

33. **Gerard Pola**, egzam. zast. nauczyciela, służy w wojsku jako c. i k. oficer od początku wojny.

34. **Władysław Probulski**, egzam. zast. nauczyciela, gospodarz kl. VII.; uczył matematyki w kl. I., VII.; fizyki w kl. VII.; gimnastyki w kl. I., II. a, II. b, III., IV. a, IV. b, V., VI., VII. — razem 29 godzin tygodniowo do 30. października, potem matematyki w kl. I. a, V. a, V. b, VII.; fizyki w kl. VII.; gimnastyki w kl. I. ab, II. a, II. b, III. ab, IV. a, IV. b, V. ab, VI. ab, VII. — razem 37 godzin tygodniowo do 16. lutego 1916. Od tego czasu uczył matematyki w kl. I. a, IV. a, V. a, V. b, VII.; fizyki w kl. IV. a, VII.; gimnastyki w kl. I. ab, II. a, II. b, III. ab, IV. a, IV. b, V. ab, VI. ab, VII. — razem 44 godzin tygodniowo.

35. **Józef Trzos**, egzam. zast. nauczyciela, na urlopie, uczy w pryw. gimnazjum T. S. L. w Białej.

36. **Romuald Tumpach**, ks., zastępca nauczyciela, uczył religii rz.-kat. w kl. I. a, I. b, II. a, II. b, — razem 8 godzin tygodniowo od 30. października 1915. do końca roku szkolnego.

37. **Tadeusz Urbański**, egzam. zast. nauczyciela, gospodarz kl. V. b; uczył geografii w kl. I. a, I. b, III. b, IV. b, V. b, VI. a; historii powszechniej w kl. I. b, III. b, IV. b, V. b, VI. a. —

razem 22 godzin tygodniowo od 30. października 1915 do 16. lutego 1916 r., a następnie geografii w kl. I. a, I. b, III. b, IV. b, V. b, VI. a, historii powsz. w kl. I. b, III. b, IV. b, V. b, VI. a razem 21 godzin tygodniowo.

IV. Nauczyciele pomocniczy:

38. **Filip Kreutz**, wikary ewangelicki, uczył religii ewangelickiej w kl. I.—VII. — razem 4 godziny tygodniowo.

39. **Zygmunt Sens-Taubes**, profesor w VIII. randze c. k. gimnazjum realnego VIII. we Lwowie: uczył religii moźeszowej w kl. I.—VII. — razem 14 godzin tygodniowo.

V. Asystenci:

40. **Andrzej Buś**, do rysunków odręcznych: uczył samodzielnie rysunków odr. w kl. IV. a, IV. b, — razem 8 godzin tygodniowo, nadto pracował jako asystent rys. odr. w kl. II. a, II. b, III. a, III. b, V. a, VI. a, VI. b, VII. — razem 20 godzin tygodniowo od 7. stycznia do 16. lutego 1916; potem uczył samodzielnie rysunków odr. w kl. IV. a, IV. b; kaligrafii w kl. I. a, II. a, II. b, — razem 10 godzin tygodniowo i jako asystent rys. odr. w kl. I. b, II. a, II. b, III. a, V. a, V. b, VI. a, VI. b, VII. — razem 21 godzin tygodniowo do 13. czerwca 1916. Od-tąd zaś uczył samodzielnie rysunków odr. w kl. II. a, II. b, III. b, IV. a, IV. b, V. a, V. b; kaligrafii w klasie I. a, II. a, II. b — razem 28 godzin tygodniowo i jako asystent rys. odr. w kl. I. a, III. a, VI. a, VI. b, VII. — razem 6 godzin tygodniowo.

b) Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych:

1. **Andrósowski Jan**, (jak wyżej), prowadził ćwiczenia praktyczne w chemicznym laboratorium w kl. VI. ab, VII. od 8. listopada 1915. do 16. lutego 1916. — razem 4 godziny tygodniowo, a następnie w kl. IV. ab, V. ab, VI. ab — razem 4 godziny tygodniowo.

2. **Gabryel Kostelnik**, ks., (jak wyżej), uczył języka ruskiego jako względnie obowiązkowego 2 godziny tygodniowo od II. półroczu począwszy.

3. **Stanisław Węcowski** (jak wyżej), uczył języka angielskiego 4 godziny tygodniowo od dnia 16. lutego 1916.

II.

Zmiany i ruch w gronie nauczycielskiem w ciągu roku szkolnego 1914/15 i 1915/16.

1. **Jan Michał** dw. im. **Andróżowski**, zamianowany zastępcą nauczyciela reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 19. lutego 1916 r. l. 2671 IV. Kr. z ważnością od 8. listopada 1915 r. — Przysięgę służbową złożył dnia 29. lutego 1916, w ręce kierownika zakładu, a w obecności prof. Juliana Mazurka i Franciszka Walezaka.

2. **Franciszek Berger**, c. k. profesor, otrzymał VIII. klasę rangi rozporządzeniem c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia 30. kwietnia 1915, l. 25414 914 — (reskrypt c. k. R. S. K. z d. 16. października 1915, l. 21.554 IV. Kr.).

3. **Emil Bernhardt**, c. k. radca szkolny, otrzymał reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 21. grudnia 1915, l. 29394 IV. urlop dla poratowania zdrowia na czas do końca roku szkolnego 1915/16.

4. **Michał Brandstätter**, profesor c. k. gimnazjum w Żółkwi, reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 13. października 1915, l. 22919 IV. Kr. został wezwany do objęcia obowiązków służbowych w tutejszym zakładzie.

5. **Andrzej Buś**, asystent, otrzymawszy uwolnienie od służby czynnej w pospolitem ruszeniu, został wezwany reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 21. grudnia 1916, l. 30558 IV. do ponownego objęcia obowiązków służbowych w tutejszym zakładzie.

6. **Dr. Otton German**, profesor filii c. k. VII. gimnazjum we Lwowie, był czasowo zajęty w tutejszym zakładzie od dnia 24. września 1915 do 23. października 1915, (reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 7. października 1915, l. 21721 IV.).

7. **Dr. Stefan Juński**, profesor przydzielony z c. k. szkoły realnej w Tarnopolu, został reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 24. lipca 1914, l. 13044 IV. przydzielony na przeciąg r. szkolnego 1914/15 do c. k. II. szkoły realnej we Lwowie.

8. **Zygmunt Łuszczynski**, c. k. profesor w VIII. randze, reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 20. lipca 1914, l. 13392 IV. otrzymał urlop dla poratowania zdrowia do końca stycznia 1915 r., a reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 6. czerwca 1916, l. 11.501 IV. Kr. urlop dla poratowania zdrowia do końca roku szkolnego 1915/16.

9. **Julian Mazurek**, c. k. profesor w VIII. randze, reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 24. listopada 1915 r., l. 27191 IV. Kr. został ustanowiony pomocnikiem dyrektora do sprawowania czynności administracyjnych i kancelaryjnych na czas od 1. września 1915, do końca sierpnia 1917.

10. **Dr. Bolesław Orłowski**, zastępca nauczyciela, został przeniesiony reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 28. lipca 1914, l. 14126 IV, w tym samym charakterze do c. k. II. szkoły realnej we Lwowie.

11. **Zygmunt Piechorski**, asystent rysunków geometrycznych, po długoletniej, gorliwej służbie w tutejszym zakładzie (od 30. września 1902 r.) wniósł rezygnację z zajmowanej dotychczas posady dnia 9. sierpnia 1915 r., gdyż został zamianowany inżynierem przy c. k. kolei państwowej.

12. **Jan Schaden**, c. k. profesor, otrzymał VIII. klasę rangi rozp. c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia 30. kwietnia 1915, l. 25414/914 (reskrypt c. k. R. S. K. z dnia 16. października 1915, l. 21556/IV. Kr.).

13. **Dr. Witold Schreiber**, c. k. profesor w VIII. randze, otrzymał reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 6. maja 1916, l. 9022 IV. Kr. trzeci dodatek pięcioletni do płacy za czas służby od 1. września 1910 r. do końca sierpnia 1915 r.

14. **Dr. Zdzisław Thullie**, c. k. profesor, reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 20. lipca 1914, l. 13170 IV. otrzymał zniżkę do połowy obowiązkowych godzin nauki na rok szkolny 1914/15 dla pracy naukowej w Zakładzie fizycznym c. k. Uniwersytetu lwowskiego.

15. **Józef Trzos**, egz. zastępca nauczyciela, otrzymał urlop na przeciąg r. szk. 1915/16 celem pełnienia obowiązków nauczycielskich w prywatnym gimnazjum realnem Towarzystwa Szkoły Ludowej w Białej.

16. **Ks. Romuald Tumpach**, kooperator przy kościele parafialnym obrz. łac. św. Elżbiety we Lwowie, został zamianowany zastępcą katechety w tutejszym zakładzie z obowiązkiem udzielania nauki w 8 godzinach tygodniowo (reskrypt c. k. R. S. K. z dnia 4. listopada 1915, l. 24558/IV. Kr.).

17. **Władysław Żlobicki**, c. k. profesor w VIII. randze, otrzymał reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 1. września 1915, l. 17362/IV. Kr. drugi dodatek pięcioletni do płacy za czas służby od 1. stycznia 1910, do końca grudnia 1914.

18. **Ks. Dr. Stanisław Żukowski**, c. k. profesor, otrzymał reskryptem c. k. R. S. K. z dnia 18. sierpnia 1915, l. 16267/IV. Kr. pierwszy dodatek pięcioletni do płacy za czas służby od 1. maja 1911, do końca kwietnia 1915.

III.

Wykaz planu nauki.

Lektura obowiązkowa z języka polskiego:

Klasa V. J. B. Zimorowicz, Sielanki: J. Ch. Pasek, Pa-miętniki: J. Krasicki, Przypadki Mikołaja Doświadczyńskiego: Fr. Zabłocki, Sarmatyzm.

Klasa VI. J. U. Niemcewicz, Powrót posła: A. Feliński, Barbara Radziwiłłówna; A. Mickiewicz, Wallenrod, Dziady, Sonety Krymskie; Z. Krasiński, Nieboska Komedya, Irydion; A. Małczewski, Marya; S. Goszeżyński, Król Zameczyska; B. Zaleski, Przenajświętsza Rodzina, Duch od stepu.

Klasa VII. J. Słowacki, Balladyna, Lilla Weneda, Kordyan, Jan Bielecki, Anelli; Z. Krasiński, Irydion, Nieboska Komedya, Przedświt; Małczewski, Marya; Zaleski, Przenajświętsza Rodzina; Fredro, Śluby panieńskie; Sienkiewicz, Quo vadis, Krzyżacy.

Lektura obowiązkowa z języka niemieckiego:

Klasa V. Chamisso: Schlemihl; Hauff: Die Karawane.

Klasa VI. Hauff: Die Karawane. Lessing: Minna v. Barnhelm. Eichendorf: Aus dem Leben eines Taugenichts. Körner: Zriny.

Klasa VII. Goethe: Hermann und Dorothea. Lessing: Minna v. Barnhelm. Schiller: Wallenstein. Grillparzer: Sappho.

Z religii możeszowej przerobiono następujący materiał:

Kl. I. Historia biblijna: Od stworzenia świata do śmierci Mojżesza w związku z zasadami wiary; modlitwa poranna. Kl. II. Historia biblijna: Od Jozuego do Salomona; święta i posty; modlitwa wieczorna. Kl. III. Historia biblijna do Ewy i Nehemiasza; główne nauki wyznania możeszowego; obowiązki względem Boga i bliźnich; modlitwa na sobotę. Kl. IV. Historia biblijna do Akiby; podział nabożeństw; odczytywanie Tory i proroków; modlitwa na święta. Kl. V. Pięcioksiąg Mojżesza w tłum. polskim; artykuły wiary; zasady wiary i moralności na podstawie Biblii. Kl. VI. Pisma proroków i psalmy w tłum. polskim; cytka podług traktatu Aboł. Kl. VII. Historia Żydów w Polsce do wieku XIX.

Z języka ruskiego (względnie obowiązkowego) przerobiono na kursie niższym czytankę Kruszelnickiego dla III. kl. szk. średnich. Czytano ustępy prozaiczne i poetyczne, z których kilka memorowano (tak: Złydni, Kotyhoroszk, Foka, Okulary). Przy czytaniu podawano objaśnienia gramatyczne.

Z języka angielskiego (przedmiot nadob.) przerobiono w jednym oddziale t. zw. początkującym na podstawie lektury tomiku II-go „Biblioteki angielskiej“ p. t. Sindbad the Sailor, adapted from the Arabian nights.

Ćwiczenia w laboratorium chemicznym (przedm. nadob.)

Klasa IV. Najprostsze reakcje chemiczne i ćwiczenia fizyko-chemiczne w zakresie materiału tejże klasy z chemii nieorganicznej i organicznej, jakoteż technologii chemicznej.

Klasa V. Najprostsze reakcje chemiczne i ćwiczenia fizyko-chem. z zakresu chemii nieorg. z pogłębieniem materiału na klasę V-tą.

Klasa VI. Najprostsze reakcje chemiczne i ćwiczenia fizyko-chemiczne z chemii organicznej z pogłębieniem materiału na kl. VI.

Ćwiczenia ustne w języku polskim

odbywali uczniowie klasy V.—VII. na lekcjach szkolnych po poprzednim przygotowaniu się w domu. Trudniejsze tematy, do których trzeba było przeczytać dzieła pomocnicze, wskazane przez profesora, opracowywali pisemnie i wygłaszali je jako referaty częściowo z pamięci, częściowo posługując się notatkami. Po referatach odbywała się żywa nieraz dyskusja, którą kończyły uwagi profesora. Uczniowie przedłożyli następującą lekturę:

W klasie V. a. 1. „O żywocie człowieka poczciwego”; — Reya; 2. Dygasińskiego: „As”, „Kwiatek”; 3. Korzeniowskiego „Karpaccy górale”; 4. Korzeniowskiego „Spekulant”; 5. Korzeniowskiego „Kollokacya”; 6. Słowackiego „Lilla Weneda”; 7. Słowackiego „Zmija”; 8. Słowackiego „Rozmowa z Makryną Mieczysławską”; 9. Sienkiewicza „Za chlebem”; 16. Sienkiewicza „Nowele”; 11. Sienkiewicza „Pójdźmy za nim”; 12. Niemcewicza „Powrót posła”; 13. „Moje przeżycia w czasie inwazyi nieprzyjacielskiej”.

W klasie V. b. 1. Kraszewskiego „Boleszyczce”; 2. Kraszewskiego „Brühl”; 3. Kraszewskiego „Powrót do gniazda”; 4. Kraszewskiego „Stara Baśń”; 5. Kraszewskiego „Bracia Zmartwychstańcy”; 6. Sienkiewicza „Quo vadis”; 7. Sienkiewicza „Ogniem i mieczem”; 8. Sienkiewicza „Potop”; 9. Sienkiewicza „Pan Wołodyjowski”; 10. Prusa „Faraon”; 11. Zabłockiego „Sarmatyzm”; 12. Wyspiańskiego „Warszawianka”; 13. „Moje przeżycia w czasie inwazyi nieprzyjacielskiej”.

W klasie VI. a. 1. Krasickiego „Przypadki Mikołaja Doświadczyńskiego”; 2. Krasickiego „Monachomachia” i „Antymonachomachia”; 3. Satyra w Doświadczyńskim; 4. Krasickiego „Wojna Chocińska”; 5. Starowolskiego „Prawy rycerz”; 6. Kochowskiego „Dzieło boskie Wiednia wybawionego”; 7. Kłopotowicza „Worek Judaszów”; 8. Czartoryskiego „Bard polski”; 9. Goszczyńskiego „Zamek Kaniowski”; 10. Słowackiego „Lilla Weneda”; 11. Słowackiego „Mazepa”; 12. Zabłockiego „Zabobonnik”; 13. Zabłockiego „Firek w załotach”; 14. Kraszewskiego „Chała za wsią”; 15. Orzeszkowej „Nad Niemnem”; 16. Kraszewskiego „Stara baśń”; 17. Sienkiewicza „Trylogia”; 18. Rodziewiczówny „Dewajtys”; 19. Tetmayera „Koniec epopei”; 20. Szajnoch „Obyczaje pierwotne Słowian”; 21. Prusa „Lalka”; 22. Morawskiego „Dworzec mojego dziadka”; 23. „Mesyanizm, jego istota, rozwój i skutki w literaturze polskiej”; 24. Zabłockiego „Sarmatyzm”; 25. Wyspiańskiego „Wesele”.

W klasie VI. b. 1. Orzechowskiego „Dyalog około egzekucyi”; 2. Orzechowskiego „Turcyki”; 3. Miaskowskiego „Rytmy”; 4. Krasickiego „Przypadki M. Doświadczyńskiego”; 5. Zabłockiego „Sarmatyzm”; 6. Zabłockiego „Firek w załotach”; 7. Kraszewskiego „Powrót do gniazda”; 8. Rodzie-

wieczówny „Dewajtys“; 9. Słowackiego „Balladyna“; 10. Prusa „Placówka“; 11. „Charakterystyka mów staropolskich“.

W klasie VII. 1. O satyrach Krasickiego; 2. Niemcewicza „Puławy“ i Woronicza „Świątynia Sybilli“. 3. Utwory filareckie Mickiewicza. 4. Idea Farysa. 5. Układ Sonetów Krymskich. 6. O księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego. 7. „Pan Tadeusz“ jako epepeja. 8. Grażyna a Iliada. 9. Słowackiego „Beniowski“. 10. Kordyan a III. część Dziadów. 11. Powieść historyczna polska. 12. „Popioły“ Zeromskiego. 13. Wyspiańskiego: Wesele, Warszawianka, Bolesław Śmiały. 14. Gawęda Pola a Syrokomli. 15. Adam Asnyk jako liryk.

Ćwiczenia ustne w języku niemieckim.

Uczniowie klas wyższych prócz krótkich referatów z zakresu sztuki, techniki, literatury i historii przedłożyli następujące lektury:

W klasie V. Lessing: Minna v. Barnhelm, Philotas; Grillparzer: Die Ahnfrau, Der arme Spielmann; Körner: Zriny; Eichendorff: Aus dem Leben eines Taugenichts.

W klasie VI. Shakespeare: Kaufmann v. Venedig, Schiller: Räuber, Kabale u. Liebe, Fiesko, Don Karlos, Jungfrau v. Orleans, Tell; Grillparzer: Weh dem, der lügt; Chamisso: Schlemihl, Fouqué, Undine, Kleist, Prinz v. Homburg, Ludwig, Der Erbförster, Hebbel, Judith, Maria Magdalene; Brentano: Gockel, Hinkel u. Gackeleia; Sudermann: Frau Sorge.

W klasie VII. Shakespeare: Romeo u. Julia, Macbeth, Hamlet, Kaufmann v. Venedig, Richard III., Goethe: Götz, Clavigo, Egmont, Iphigenie, Faust, Reineke, Schiller: Räuber, Jungfrau v. Orleans, Kabale u. Liebe, Maria Stuart, Tell, Don Karlos; Lessing: Emilia Galotti; Grillparzer: Weh dem, der lügt, Der arme Spielmann, Das Kloster bei Sendomir, Ahnfrau; Chamisso: Schlemihl; Körner: Zriny; Raimund: Der Verschwender, Eichendorff: Taugenichts; Droste: Judenbuche; Hauptmann: Versunkene Glocke, Hannele, Pippa; Sudermann: Ehre, Heimat; Ibsen: Brand, Ebner: Kreisphysikus; Kellermann: Der Tunnel.

IV.

Tematy polskich wypracowań pisemnych w klasach wyższych.

Klasa V.

1. Opis dworu w Soplicowie. Wedl. ks. I. „Pana Tadeusza“ (szk.). 2. Rynek łwowski w dzień targowy (dom.). 3. Niebieska opieka tajemnie nagradza uczynki człowieka (szk.). 4. Ak-

eya powieściowa i jej zawikłanie w pierwszych sześciu księgach „Pana Tadeusza” (dom.). 5. „Słodka i zaszczytna śmierć za ojczyznę”. (Na podstawie szkicu hist. J. Szujskiego p. 1. „Cecora i Chocim.”) (szk.).

W oddziale A. 6. Koleje życia Jacka Soplicy (szk.). 7. Walka plebejusów rzymskich o prawa polityczne (dom.). 8. Pożegnanie Hektora z Andromachą (Wedł. „Iliady”) (szk.). 9. Objawy miłości bliźniego w wojnie obecnej (dom.). 10. Obrazy stosunków polskich w „Odprawie posłów” Jana Kochanowskiego (szk.).

W oddziale B. 6. Charakterystyka Gerwazego (szk.). 7. Znaczenie nawozów sztucznych dla uprawy gleby. (Na podstawie chemii) (dom.). 8. Pogrzeb Patrokla (Według „Iliady”) (szk.). 9. Wiosna w r. 1916, (dom.). 10. Podobieństwo sceny ukazania się Hrabiego w ogrodzie przed Zosią do wystąpienia Odyseusza przed córką króla Alkinaja (szk.).

Klasa VI.

1. Typy Rosyan w „Panu Tadeuszu” (szk.). 2. Moje przeżycia w czasie najazdu rosyjskiego (dom.). 3. Zapatrywania Reya na sposób wychowania młodego szlachcica (szk.). 4. Kłęski i błogosławieństwa wojny (dom.). 5. Odyseusz w jaskini Polifema. (Na podstawie wyjątków z „Odysei”) (szk.).

W oddziale A. 6. Związek zachodzący między roślinami kwiatowymi a owadami, względnie innymi zwierzętami (szk.). 7. Zasługi Stanisława Augusta dla literatury i oświaty w Polsce (dom.). 8. Starościna Gadulska w „Powrocie Posła” Niemcewicz, a „Żona modna” w satyrze Krasińskiego (szk.). 9. Najnowsze wynalazki i ich zastosowanie w wojnie dzisiejszej (dom.). 10. „Grażyna”, a „Iliada” (szk.).

W oddziale B. 6. Pasorzyty roślinne i ich znaczenie w gospodarstwie przyrody (szk.). 7. Początki literatury powieściowej w Polsce (dom.). 8. Podkomorzy w „Powrocie posła” Niemcewicz a Antenor w „Odprawie posłów” Kochanowskiego (szk.). 9. Idea przewodnia świeżo przeczytanej książki (dom.). 10. Próby wyjaśnienia Widzenia ks. Piotra w „Dziadach drezdeńskich” (szk.).

Klasa VII.

1. a) Jakie czyny nazywamy bohaterskimi? b) Znaczenie i skutki „liberum veto” i dążności polityków polskich do jego usunięcia (dom.). 2. a) Zasługi Krasińskiego w piśmiennictwie polskim, b) Cechy komedii polskiej w okresie V. (szk.). 3. a) Miasta jako środowiska cywilizacji. b) Cechy literatury polskiej za Stanisława Augusta (dom.). 4. a) Jakie nauki i głębsze myśli są zawarte w „Balladach” A. Mickiewicza? b) Jakie zadania spełnia krew w organizmie człowieka? (szk.).

5. *a)* Rozbiór jednej z przypowieści zawartych w „Księgach pielgrzymstwa” A. Mickiewicza. *b)* Jaki charakter mają wojny europejskie w XVIII. w.? (dom.). 6. *a)* Znaczenie Maryi Malczewskiego w literaturze polskiej. *b)* Hygiena oddychania (szk.). 7. *a)* Harfa Derwida jako symbol. *b)* Znaczenie czasopism w życiu i literaturze (dom.). 8. Charakterystyka jednej z osób występujących w „Irydionie” Krasińskiego (szk.). 9. *a)* Idea „Nieboskiej komedyi”. *b)* O nowoczesnych materiałach służących do oświecenia (dom.). 10. *a)* Zasługi Kraszewskiego w piśmiennictwie polskiem. *b)* Główne prądy w poezji polskiej po roku 1863 (szk.).

Tematy niemieckich wypracowań pisemnych w klasach wyższych.

Klasa V.

1. Eine Übersetzung aus dem Polnischen (szk.). 2. Unsere Legionäre bei Rokitno (dom.). 3. Tantalosqualen (szk.). W oddziale A. 4. „Kreuzschau” von Chamisso. Inhaltsangabe (szk.). 5. Die Eroberung des Luftmeeres. Nach der Schullektüre (dom.). 6. „Das Glöcklein des Glücks” von Seid. Inhaltsangabe (szk.). 7. Ein römischer Triumph. (N. d. Schullektüre.) (dom.). 8. Warum der blinde König zu bedauern und warum er zu beneiden war? (N. d. Gedichte „Der blinde König” v. Uhland.) (szk.). 9. Eine Übersetzung aus dem Polnischen (szk.). 10. Robinson, das Spielgebild der ganzen Menschheit (dom.). 11. Der seltsame Traum. (N. d. Schullektüre.) (szk.). 12. „Der Handschuh” und „Der Taucher” v. Fr. Schiller. Ein Vergleich (dom.). 13. Raffaels Madonna della Sedia (N. d. Schullektüre) (szk.). 14. Welche Verdienste erwarb sich Georg Stephenson um die Menschheit? (dom.). 15. Der Graf erzählt sein nächtliches Abenteuer auf der Burg. (Nach Goethes „Hochzeitslied”) (szk.). W oddziale B. 4. Das Benehmen des Meisters, des Gesellen und des Lehrjungen in Chamisso’s: „Der rechte Barbier” (szk.). 5. Morgenstunde hat Gold im Munde. (Eine Erzählung) (dom.). 6. Elses Glück und Unglück — auf Grund der Erzählung: „Das Bild des Grossvaters” (szk.). 7. Eine Übersetzung aus dem Polnischen (szk.). 8. *a)* Die Macht des Gesanges in den Gedichten: „Der Sänger” (Goethe) und „Der Sängers Fluch” (Uhland). *b)* Meine Erlebnisse während des Weltkrieges (dom.). 9. Wie bewährt Möros seine Treue? (Nach dem Schiller’schen Gedichte „Die Bürgschaft” (szk.). 10. Warum verkauft Peter Schlemihl seinen Schatten? (Auf Grund d. Schullektüre) (dom.). 11. Ein Narr macht viele. (Nach Andersen „Des Kaisers neue Kleider”) (szk.). 12. *a)* Aus welchen Motiven handeln die Hauptpersonen in der Schiller’schen Ballade:

„Der Taucher“. b) Die Blütezeit der römischen Literatur (Auf Grund des Geschichtlichen Unterrichtes) (dom.). 13. a) Schiller in der Karlsschule. b) Die Zwergenhochzeit (Nach Goethes „Hochzeitslied“) (szk.). 14. a) Fleischfressende Pflanzen. (Auf Grund des naturgeschichtlichen Unterrichtes). b) Der Wagemut in den Schiller'schen Balladen: „Die Bürgschaft“, „Der Handschuh“, „Der Taucher“ (dom.). 15. Eine Übersetzung aus dem Polnischen (szk.).

Klasa VI.

1. Eine Übersetzung aus dem Polnischen (szk.). 2. Kriegsflüchtlinge einst und jetzt (nach Goethes „Hermann u. Dorothea“) (dom.). 3. Die Lemberger Kathedrale (szk.). W oddziale A i B. 4. Die erste Lokomotive. (dom.). 5. Der Mensch versuche die Götter nicht! (Nach Schillers „Taucher.“) (szk.). W oddziale A. 6. Heizmaterialien (dom.). 7. Welche Hindernisse hat Mōros zu überwinden? (Nach Schillers „Bürgschaft“ (szk.). 8. Geld und Geldsurrogate (dom.). 9. Soldatentypen und Lessings „Minna“ (szk.). 10. Unser täglich Brot Eine Zeitgemässe Betrachtung (dom.). 11. Böcklins „Toteninsel“ (dom.). 12. Ein Erlebnis aus der Kriegszeit (szk.).

W oddziale B. 6. Die Stimme des Gewissens im Märchen (nach Bechsteins „Klagendem Lied“) (szk.). 7. Johanna Rettungswerk und ihr Untergang. (Nach Goethes „Johanna Sebus“ (szk.). 8. Die Abhängigkeit der Tier = von der Pflanzenwelt (dom.). 9. Die Vorabel zu Lessings „Minna von Barnhelm“ (szk.). 10. Die inneren und äußeren Gründe des türkischen Kriegszuges gegen Österreich. (Nach Körners „Zriny“) (dom.). 11. Der Wirt in Lessings „Minna von Barnhelm“ (szk.).

Klasa VII.

1. Eine Übersetzung aus dem Polnischen (szk.). 2. Wie wirkt der Krieg auf den internationalen Verkehr? (dom.). 3. Johanna d'Ares Aufstieg (szk.). 4. Napoleon in der deutschen Literatur (dom.). 5. Friedenssehnsucht nach dem 30-jährigen Kriege (N. d. Lektüre) (szk.). 6. Der Wert der Sparsamkeit (dom.). 7. Phaon. Ein Charakter aus Grillparzers „Sappho“ (szk.). 8. Die Apostel auf Leonardos Abendmalsbild (dom.). 9. Die französische Revolution als Hintergrund zu Goethes „Hermann und Dorothea“ (szk.). 10. Wallenstein und Wallenrod. Eine vergleichende Charakteristik (dom.). 11. Der 22. Juni 1915. in meiner Erinnerung. (szk.).

V.

Zbiory naukowe.

1. **Biblioteka nauczycielska** wzrosła w r. 1915/16 do liczby inwentarza 4133, oprócz tego pomnożyła dział sprawozdań szkolnych nabytkiem ostatniego roku. Zakupiono do biblioteki, bądź uzyskano w darze następujące dzieła: Nr. inwentarza: 4112. Prof. Dr. Thome, Flora von Deutschland, Oesterreich und der Schweiz, 4113. Karol Langer, Das Freihandzeichnen, 1414. Ryszard Rothe, Die Kinder u. der Krieg, 4115. tenże, Marinewesen und Zeichnenunterricht, 4116. Ludwik Misky, Rysunek głowy i figury ludzkiej, 4117. Const. Ritter von Gilwieski, Preussische Polenpolitik, 4118. Bericht über die Industrie, den Handel und die Verkehr-Verhältnisse in Nieder-Oesterreich während des Jahres 1883, 4119. Ludwik Szczepański, Pieśń polska w latach wielkiej wojny, 4120. Zbyszko W. Mroczek, Pieśni legionów polskich, 4121. Schillers sämtliche Werke in 12 Bänden (dar ucznia kl. VI., Kamienobrodzkiego), 4122. Jędrzej Moraczewski, Zarzys sprawy polskiej w obecnej wojnie, 4123. Józef Muczkowski, Ochrona zabytków, 4124. Maryan Słubiec, Polska między Wschodem i Zachodem, 4125. Juliusz Kaden Bandrowski, Zapiski porucznika Pększyca Grudzińskiego, 4126. Władysława Weychert Szymanowska, Prawda o wolnej Polsce ludowej i walkach o nią, 4127. Karol Fr. Nowak, Hoetzendorfs Lager, 4128. Ernest Morath, Unser gemeinsamer Krieg, 4129. Der Kreis Mielichów in Polen, zusammengestellt von Oberleutn. L. Dubaj und Major R. Weber (dar porucznika, prof. Dubaja), 4130. Hans Niemann, Hindenburgs Siege bei Tannenberg u. Angerburg, 4131. tenże, Hindenburgs Winterschlacht in Masuren, 4132. Ludwig Ganghofer, Die Front im Osten, 4133. tenże, Der russische Niederbruch, Die Front im Osten zweiter Teil.

2. **Biblioteka uczniów** liczyła z końcem roku szkolnego 1915/16 — 2745 dzieł w 3603 tomach.

Nabyto w bieżącym roku szkolnym 150 dzieł dla biblioteki polskiej a 132 dzieł dla biblioteki niemieckiej.

Książki polskie wypożyczał prof. Jan Szarota, a książki niemieckie p. Alfred Hodhod.

3. **Gabinet geograficzny.** Ogólna liczba przedmiotów, wpisanym do inwentarza przyborów geograficznych i historycznych, wynosi 467. — W roku szkolnym 1915/16 zakupiono 7 map geograficznych, przedstawiających tereny walk obecnej wojny.

4. W gabinecie historyi naturalnej, fizyki, chemii, rysunków geometrycznych i rysunków odręcznych nie zakupiono w bieżącym roku szkolnym żadnych środków naukowych.

VI.

Ważniejsze rozporządzenia Władz szkolnych.

Prezydium c. k. R. S. K. z dnia 6. sierpnia 1914 L. 291 pr. wydaje okólnik w sprawie pracy młodzieży szkolnej na roli, w handlu i przemyśle skutkiem wybuchu wojny.

C. k. R. S. K. rozporz. z d. 20. sierpnia 1914 L. 15165/IV. upoważnia Dyrekcję szkół średnich do przypuszczania do egzaminów poprawczych także uczniów innych zakładów.

C. k. Ministerstwo W. i O. wydaje nader ważne rozporz. z dnia 8. października 1914 L. 2988 K. U. M. w sprawie dopuszczania uczniów klasy wyższej, powołanych do służby wojskowej, do wcześniejszego składania egzaminu dojrzałości (intymał c. k. R. S. K. z dnia 13. października 1914 L. 2030 IV. Kr.).

C. k. Ministerstwo W. i O. reskr. z 30. stycznia 1915 L. 279/K. U. M. zezwala na wcześniejsze wydawanie świadectw rocznych uczniom, urodzonym w r. 1895 i 1896, o ile zostali powołani do czynnej służby wojskowej, a na podstawie przekonania dotyczących nauczycieli mieli widoki pomyślnego ukończenia klasy (c. k. R. S. K. z 26. lutego 1915 L. 3642 IV. Kr.).

Okólnik c. k. R. S. K. z dnia 19. lipca 1915 L. 13738 IV. Kr. w sprawie zasad militaryjnego wychowania młodzieży, wydany na podstawie reskr. J. E. Pana Ministwa W. i O. z dnia 2. czerwca 1915 L. 533/K. U. M.

C. k. Ministerstwo W. i O. reskr. z dnia 21. lipca 1915 L. 22507 zezwala wyjątkowo (na rok 1914/15) przypuszczać do egzaminu poprawczego z 2 lub więcej przedmiotów uczniów tych zakładów, w których nauka nie odbywała się normalnie pod warunkiem, że praca, pilność i zachowanie się tych uczniów usprawiedliwia takie wyjątkowe traktowanie.

C. k. R. S. K. okólnikiem z d. 12. sierpnia 1915 L. 182 pr. poleca karać z całą surowością wykroczenia uczniów w razie objawów upadku moralnego.

C. k. R. S. K. resk. z dnia 31. sierpnia 1915 L. 18571/IV. poleca w roku 1915/16 zorganizować naukę w t. zw. klasach skombinowanych. (C. k. Ministerstwo W. i O. z dnia 25. sierpnia 1915 L. 25192.).

C. k. Ministerstwo W. i O. rozporządzeniem z dnia 17. września 1915 L. 26857 przyznaje ważne ulgi uczniom, urodzonym w r. 1897 w czasie powołania ich do czynnej służby wojskowej (c. k. R. S. K. z dnia 27. września 1915 L. 20985 IV. Kr.).

C. k. R. S. K. okólnikiem z d. 8. stycznia 1916 L. 26464 IV. normuje sprawę wydawania świadectw uczniom, którzy nie mogli przedłożyć przy wpisie należnych dokumentów. Uczniom tym należy wydawać tymczasowe potwierdzenia.

C. k. R. S. K. okólnikiem z d. 9. lutego 1916 L. 1121/III. poleca zorganizować wśród młodzieży halerzowe składki tygodniowe na rzecz Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

C. k. R. S. K. reskryptem z d. 29. lutego 1916 L. 4140 IV. zezwala na zatrzymanie nauki kaligrafii w klasie skombinowanej I/II. także w II. półroczu w jednej godzinie tygodniowo.

C. k. Ministerstwo W. i O. rozporządzeniem z dnia 15. marca 1916 L. 1091/K. U. M. rozszerza ulgi, przysługujące poprzednim rocznikom, także na uczniów, urodzonych w r. 1898, a powołanych do służby wojskowej. (C. k. R. S. K. z dnia 24. marca 1916 L. 6283/IV.).

C. k. R. S. K. okólnikiem z dnia 28. marca 1916 L. 6480 IV. poleca podawać do wiadomości młodzieży nazwiska uczniów, odznaczonych za waleczność.

C. k. R. S. K. reskryptem z d. 14. kwietnia 1916 L. 646/V. poleca poczynić zabiegi, celem spopularyzowania czwartej pożyczki wojennej.

Okólnik c. k. R. S. K. z dnia 9. czerwca 1916 L. 12035 IV. w sprawie uzupełnienia nauki w r. 1916/17 w razie niemożności wyczerpania w bieżącym roku przepisanego materiału naukowego.

Okólnik c. k. R. S. K. z dnia 9. czerwca 1916 L. 11269 IV. w sprawie dodatkowego przyjęcia uczniów, powracających ze służby wojskowej do klasy, odpowiadającej ich normalnemu tokowi nauki i w sprawie egzaminów rocznych za r. 1915/16.

VII.

Fizyczny rozwój młodzieży.

Gimnastyka. Po raz pierwszy od 9 lat uczono w zakładzie gimnastyki. Naukę gimnastyki prowadził systemem Linga p. Władysław Probulski w sali gimnastycznej szkoły wydzielonej męskiej im. Staszica w godzinach popołudniowych. Uczniów uwolnionych od gimnastyki z powodu kalectwa, choroby lub znacznej odległości mieszkania od szkoły było 68, co stanowi 15% ogółu. Każda klasa miała 2 godziny nauki tygodniowo.

Gry i zabawy ruchowe odbywały się we wrześniu, październiku, maju i czerwcu w parku Towarzystwa Zabaw Ruchowych. Każda klasa przez 1½ godziny raz w tygodniu. Każda klasa miała średnio w tych miesiącach od 12—15 zabawowych popołudni, przyczem każde ćwiczenie trwało co najmniej przez 1½ godziny. Udział obowiązkowy; w dnie słotne odbywała się gimnastyka w sali gimnastycznej z temi klasami, które miały mieć zabawy. Poczet zabaw był liczny, przede wszystkim jednak grano w palanta i piłkę nożną. Kierował

zabawami p. Władysław Probulski, a pomagali mu dwaj uczniowie klasy VI. Tadeusz Hanak i Bronisław Werchacki.

Z uczniami klas wyższych, od IV-ej począwszy, prowadził p. Władysław Probulski **ćwiczenia połowe**. Młodzież wzięła udział we wspólnym ćwiczeniu wszystkich lwowskich szkół średnich dnia 29. maja 1916 r. Ćwiczenie to trwało od godz. 8. rano do 6. po południu.

Harcerzy było 10.

Wycieczek dalszych nie urządzano z powodu niepomyślnych stosunków zdrowotnych w okolicy Lwowa.

VIII.

Warsztaty szkolne i praca fizyczna.

Z początkiem roku szkolnego 1915/16 urządzono w tutejszym zakładzie introligatornię pod kierownictwem prof. Jana Szaroty. Nauki introligatorstwa udzielał fachowy introligator P. Jan Krysko, kierownik „Introligatorni artystycznej” we Lwowie. Narzędzia najniezbędniejsze częściowo wypożyczono, w większej zaś części zakupiono na własność szkoły.

Cel, dla którego powstała introligatornia szkolna, był następujący: W czasie inwazyi nieprzyjacielskiej wiele książek (zwłaszcza z biblioteki uczniów) uległo zniszczeniu. Niejednej książce brakło okładek, inne zostały potargane lub roztrzęsione. Wszystkie były wprawdzie jeszcze możliwe do dalszego użytku, jednak pod warunkiem dokonania gruntownych naprawek introligatorskich. Ponieważ zaś w obecnych czasach wszelkie roboty introligatorskie należą do bardzo kosztownych, przeto postanowiono naprawek introligatorskich dokonać przy współudziale uczniów. Cel ten został prawie w zupełności osiągnięty, — Nadto oprawiali uczniowie książki nowe, zakupione w tym roku do biblioteki, osiągając przy tej pracy bardzo dobre rezultaty. Wreszcie wolno było uczniom oprawiać i naprawiać swoje własne książki.

W introligatorni pracowało 41 uczniów co soboty przez 2 godziny po południu. Na szczególne uznanie za sumienną i gorliwą pracę zasłużył uczeń kl. VI. A, Witold Nowak. Nadto zasłużyli na uznanie następujący uczniowie: Antoni Tabaczek i Jan Zawadzki z kl. VI.; Piotr Daszko, Maryan Frączek, Wacław Klausal, Artur Müller i Tadeusz Vorzimmer z kl. V.; Emeryk Bałaban, Maryan Chładek, Gustaw Kretz, Aleksander Krzywobłocki, Adam Kucharski, Stanisław Łoziński, Adam Mikołajski, August Skerl, Henryk Skurewicz i Franciszek Węgrzyn z kl. IV.

IX.

Wymiana podręczników szkolnych.

Przy „Bratniej pomocy uczniów” urządzono z końcem pierwszego półrocza 1915/16 r. wymianę podręczników szkolnych, by ułatwić uczniom nabycie książek potrzebnych na drugie półrocze klas skombinowanych. Celem tej organizacji, opartej na zasadach współdzielczych, było pośredniczenie między uczniami, mającymi do zbycia podręczniki, a tymi, którzy je nabyć pragną. Urzeczywistniona w warunkach mniej korzystnych od tych, jakie towarzyszą zakończeniu normalnego roku szkolnego, dała jednak wyniki zupełnie pomyślne. W wymianie podręczników wzięło udział 192 uczniów. Złożono i pobrano 461 książek za sumę 594 K. 90 h. Na własność kooperatywy szkolnej pozostało 19 podręczników wartości 14 K. 70 h., a w gotówce 11 K. 90 h. z nadwyżki dziesięciohalerzowej, dodawanej przy wymianie do każdej książki celem pokrycia kosztów organizacji i możliwego niedoboru.

Ta kooperatywa szkolna usuwa potrzebę kosztownego pośrednictwa, co czyniła już przedtem w pewnej mierze tak zw. antykwarnia „Bratniej pomocy”. Posiada ona jednak nad antykwarnią tę wyższość, że sprowadza pośrednictwo pieniężne do najniezbędniejszego minimum, a równocześnie działa wychowawczo, zaprawiając młodzież do pracy w organizacjach współdzielczych.

W drugim półroczu nie można było powtórzyć tej próby z powodu wcześniejszego zakończenia roku szkolnego, niż to było przewidzianem według planu.

Organizację tej nader pożytecznej instytucji szkolnej przeprowadził prof. Jan Szarota. Wymiany książek dokonywano przy pomocy odpowiedniego komitetu uczniów klas wyższych pod kierunkiem prof. Jana Szaroty i Alfreda Hodboda.

Stan funduszu zapomogowego dla biednych uczniów.

Przychód.

1. Pozostałość z roku szkolnego 1913/14	273 K 20 h
2. Kandydaci kursu wojskowego, obejmującego materiał czterech niższych klas realnych, złożyli po egzaminie	60 „ — „
3. Datki, zebrane przy wpisach uczniów i przy innych sposobnościach	280 „ 45 „
4. Składki w kościele podczas nabożeństw szkolnych	266 „ 09 „
Do przeniesienia	879 K 74 h

Z przeniesienia	879 K 74 h
5. Reszty z taks egzaminacyjnych	10 K 01 h
6. Niechcąca być wymieniona właścicielka dóbr	150 „ —
7. Datki członków Głona nauczycielskiego	65 „ 80 „
8. Datki złożone przez rozmaitych ofiarodawców	40 „ —
9. Prowizya z funduszu złożonego na książeczkę Kasy oszczędności	87 „ 99 „
10. Pozostałość z wymiany podręczników w r. 1913/14	44 „ —
11. Tadeusz Gumowski przy odejściu ze szkoły po maturze	10 „ —
Razem	1287 K 54 h

Rozchód.

1. Zapomogi, udzielone uczniom na ubiór i utrzymanie	187 K — h
2. Przybory rysunkowe dla ubogiego ucznia	3 „ 51 „
3. Podręczniki szkolne dla ubogich uczniów	762 „ 38 „
4. Wkładki do Tow. Domu zdrowia w Zakopanem	20 „ 03 „
5. Pozostałość na rok następny	314 „ 62 „
Razem	1287 K 54 h

Za łaskawe datki, złożone na zasiłki dla ubogich uczniów, składa Dyrekeya ofiarodawcom uprzejme podziękowanie.

Ponieważ zakład tutejszy był w roku szkolnym 1914/15 nieczynny, przeto zapomogi po 20 K z fundacyi im. Heidenreicha-Kruka za ten rok zostały rozdane dopiero w wigilię Bożego Narodzenia 1915 r. Otrzymali je: Tatomir Lucyń z kl. VII., Tabaczek Antoni z kl. VI. B, Hanak Tadeusz i Nowak Witold z kl. VI. A i Węgrzyn Franciszek z kl. IV. B.

W tym samym dniu otrzymali zapomogi po 20 K z fundacyi imienia Dra Feofila Gerstmann: Kucharski Adam z kl. IV. A, Pierożyński Tadeusz z kl. III. B i Tokarowski Stanisław z kl. I. B.

Rachunek z fundacyi im. Heidenreicha-Kruka za rok 1914 jeszcze nie został sprawdzony przez c. k. Namiestnictwo z przyczyn, od Dyrekeyi niezależnych.

Zapomogi po 20 K z fundacyi im. Heidenreicha-Kruka za rok 1915/16 zostały rozdane już w czasie normalnym, t. j. dnia 4. marca 1916 r. Otrzymali je uczniowie: Klimaszewski Stanisław z kl. VII., Frączek Maryan z kl. V. A, Schargott Franciszek z kl. III. B i Bedronek Henryk z kl. III. A.

Równocześnie otrzymali zapomogi po 20 K z fundacyi im. Dra Teofila Gerstmana: Bodaszewski Stanisław z kl. VI. A, Judasz Józef z kl. II. A i Zachara Tadeusz z kl. I. B.

Skład kuratoryi tworzyli: kierownik Władysław Żlobicki (przewodn.), prof. Franciszek Walczak, prof. Wincenty Kubik (członkowie), prof. Franciszek Chrzastowski i prof. Jan Szarola (zastępcy).

Uczniowie kl. I. B, której gospodarzem jest prof. Franciszek Chrzastowski, postanowili pod koniec bieżącego roku szkolnego składać przez cały ciąg studyów w tutejszym zakładzie swoje drobne oszczędności, aby przy opuszczaniu szkoły po zdaniu egzaminu dojrzałości zasilić zebraną kwotą fundusz zapomogowy im. ś. p. Dra Teofila Gerstmana. W bieżącym roku zebrano kwotę 10 K i złożono ją na książeczkę Galicyjskiej Kasy oszczędności Nr. 39.200. Książeczka znajduje się w przechowaniu Dyrekcji.

Kasa oszczędności uczniów.

W bieżącym roku szkolnym nie zbierano składek z powodu nieznacznej liczby uczniów, mogących składać oszczędności. Od 30. czerwca 1914 r. do 30. czerwca 1916 r. wycofało 44 uczniów wkładki w kwocie 735 K 93 h. Na książeczkę wkładowej Polskiego Towarzystwa Kredytowego Nauczycieli szkół wyższych pozostaje 1557 K 52 h. Skarbnikiem był P. Władysław Probulski, a do komisji kontrolującej należeli pp. Julian Mazurek i Alfred Hodbod.

XI.

Tabele statystyczne zakładu za rok szkolny 1915/16.

Liczba dodana u góry oznacza prywatystów.

	W k l a s i e														Razem
	I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V. a.	V. b.	VI. a.	VI. b.	VII. a.	VII. b.	
1. Liczba uczniów.															
Z końcem r. szk. 1913/14	38 ¹	33	38 ³	34 ³	40 ²	41 ¹	33 ²	36 ²	40 ³	38	32	29	33	40 ²	505 ¹³
Z końcem I. półrocza 1915/16	21 ¹	20	31	37 ¹	26 ¹	28	33 ¹	26 ²	24	23	19	22	27 ¹		337 ⁷
Liczba uczniów z końcem r. szk. 1915/16	23	23	30	35	33	32	34	31	18	22	15	17	18		331
Miedzy tymi:															
a) uczn. publicznych	22	22	30	35	32	31	32	28	17	20	12	17	17		315
b) „ prywatnych	1	1	—	—	1	1	2	3	1	2	3	—	1		16
c) „ nadzwyczaj.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
2. Miejsce urodzenia. (Kraj).															
Lwów	17	16	20	24	15	23	17 ¹	13 ¹	9 ¹	11 ²	10 ¹	8	8		191 ¹
Galicya prócz Lwowa	4 ¹	6 ¹	10	10	15 ¹	7 ¹	12 ¹	13 ²	8	7	0 ¹	8	8 ¹	—	108 ¹
Austria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—		1
Bukowina	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—		3
Czechy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
Istrya	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—		1
Królestwo Polskie . .	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—		3
W. Ks. Poznańskie . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
Litwa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
Morawa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
Niemcy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
Rosya	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—		4
Rumunia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
Slawonia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
Siedmiogród	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
Styrya	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—		1
Szwajcarya	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—		1
Sląsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1		1
Węgry	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	0 ¹	—	—		1 ¹
Razem	22 ¹	22 ¹	30	35	32 ¹	31 ¹	32 ²	28 ³	17 ¹	20 ²	12 ³	17	17 ¹		315 ¹³
3. Narodowość.															
Polaków	22 ¹	20 ¹	30	33	30 ¹	28 ¹	31 ²	28	17	17 ²	12 ²	15	16 ¹		299 ¹³
Rusinów	—	2	—	2	2	3	—	—	—	2	—	2	1		14
Niemców	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—		2

	W k l a s i e														Razem
	I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V. a.	V. b.	VI. a.	VI. b.	VII. a.	VII. b.	
Węgrów	—	—	—	—	—	—	—	—	0 ¹	—	0 ¹	—	—	—	0 ²
Czechów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	22 ¹	22 ¹	30	35	32 ¹	31 ¹	32 ²	28 ³	17 ¹	20 ²	12 ³	17	17 ¹	—	315 ¹⁶
4. Wyznanie.															
Rzymsko-katolickie	19 ¹	18 ¹	27	21	25 ¹	23 ¹	26 ²	22 ²	13	11 ¹	5 ¹	13	13 ¹	—	236 ¹²
Grecko-katolickie	—	3	—	5	—	4	—	1 ¹	—	3	—	2	2	—	20 ¹
Ormiańsko-katolickie	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Ewangelickie (augsb.)	—	—	1	1	1	—	2	1	1	—	1 ¹	1	—	—	12 ¹
(helw.)	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	0 ¹	—	—	—	1 ¹
(menon.)	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	2	—	1	—	6
Mojżeszowe	3	1	2	8	3	3	4	2	2	4 ¹	4	1	1	—	38 ¹
Razem	22 ¹	22 ¹	30	35	32 ¹	31 ¹	32 ²	28 ³	17 ¹	20 ²	12 ³	17	17 ¹	—	315 ¹⁶
5. Wiek uczniów.															
Miało lat 11	6	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
„ „ 12	10	5	8	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
„ „ 13	3 ¹	3 ¹	12	7	8 ¹	10	—	—	—	—	—	—	—	—	43 ¹
„ „ 14	3	4	8	8	8	9	10	8 ¹	—	—	—	—	—	—	58 ¹
„ „ 15	—	—	2	4	7	6 ¹	6 ¹	6 ¹	8 ¹	1	—	—	—	—	10 ¹
„ „ 16	—	—	—	1	6	4	11	8 ¹	5	5	3	—	—	—	43 ¹
„ „ 17	—	—	—	—	2	—	5 ¹	5	4	11 ¹	6 ¹	10	4	—	17 ²
„ „ 18	—	—	—	—	1	2	—	—	—	2 ¹	—	4	9 ¹	—	18 ²
„ „ 19	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2 ¹	1	1	—	5 ¹
„ „ 20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1 ¹	2	—	—	1 ¹
„ „ 21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
„ „ 22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
„ „ 23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ 24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ 25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	22 ¹	22 ¹	30	35	32 ¹	31 ¹	32 ²	28 ³	17 ¹	20 ²	12 ³	17	17 ¹	—	315 ¹⁶
6. Według miejsca zamieszkania rodziców.															
a) Miejscowych	17	16	20	24	15	23	17 ¹	13 ¹	9 ¹	11 ²	10 ¹	8	8	—	191 ⁶
b) Zamiejscowych	5 ¹	6 ¹	10	11	17 ¹	8 ¹	15 ¹	15 ²	8	9	2 ²	9	9 ¹	—	124 ¹⁰
7. Stanowisko, stan i zatrudnienie rodziców.															
Synowie właścicieli i dzierżawców dóbr	—	—	—	—	2	1	1	2 ²	—	3	1 ¹	1	1 ¹	—	12 ¹
Synowie włościan	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	3
właśc. realn.	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	4
rzem. i przem.	2 ¹	2 ¹	5	7	7	5	5	3	4 ¹	1	3 ²	3	—	—	17 ¹
kupców	6	5	1	2	4	2	4	2 ¹	1	3 ¹	3	2	1	—	36 ²
urzęd. i usług.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
rząd. i auton.	2	4	11	7	4	7	14 ²	10	6	4 ¹	2	4	7	—	82 ³
Synowie nauczycieli	1	—	2	—	0 ¹	3	1	1	—	—	—	1	—	—	9 ¹

	W k l a s i e														Razem
	I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V. a.	V. b.	VI. a.	VI. b.	VII. a.	VII. b.	
Synowie księży	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
" oficerów i urz.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
" notaryuszów,	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" lekarzy, adwo-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" katów i inżynierów cyw.	1	3	—	3	2	4	3	—	1	1	1	1	1	—	21
" prywatnych	2	3	—	—	4	—	—	—	—	—	—	2	—	—	11
" urzędników i	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" oficyalistów	6	—	1	11	1	3 ¹	2	4	1	4	—	—	—	—	33
" zarobn. dzien.	—	1	3	2	—	—	—	3	1	1	—	—	—	—	11
" wdów	2	3	6	3	8	2	2	1	2	3	2	1	6	—	41
Sieroty po obojgu rodzicach	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	3
Razem	22 ¹	22 ¹	30	35	32 ¹	31 ¹	32 ²	28 ³	17 ¹	20 ²	12 ³	17	17 ¹	—	315 ¹⁶
8. Klasyfikacya.															
<i>a) Z końcem I. półrocza roku szkolnego 1915/16.</i>															
Uzdolnionych z wynikiem chlubnym	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	1	—	2	—	6
Uzdolnionych	17	15	21	27	12 ¹	12	16 ¹	10 ¹	9	9	10	11	13 ¹	—	182 ⁴
Uczniów z uchodźstwa uzdolnionych	—	—	1	2	6	5	4	2 ¹	4	3	1	5	4	—	37 ¹
Nieuzdolnionych	4 ¹	5	4	5	3	3	4	4	10	3	2	4	—	—	51 ¹
Pozwolono składać egzamin poprawczy	—	—	2	3 ¹	5	7	7	10	1	6	5	2	8	—	56 ¹
Przeznaczono do egzaminu uzupełniającego i nieklasyfikowano	—	—	3	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	5
Razem	21 ¹	20	31	37 ¹	26 ¹	28	33 ¹	26 ²	24	23	19	22	27 ¹	—	337 ⁷
<i>b) Z powodu powołania do służby wojskowej otrzymali pomysłne świadectwa roczne</i>															
—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	5	3	—	—	14
Razem	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	5	3	—	—	14
<i>c) Z końcem roku szkolnego 1915/16.</i>															
Uzdolnionych z wynikiem chlubnym	2	1	1	—	2	1	2	—	—	1	2	1	1	—	11
Uzdolnionych	17	16	21	33	26	24	29 ²	18 ¹	13	16	9	14	14 ¹	—	250 ⁴
Nieuzdolnionych	3	3	5	2	4	2	1	3	1	1	—	1	1	—	27
Pozwolono składać egzamin poprawczy	—	2	2	—	—	4	—	7	3	2	1	1	—	—	22
Przeznaczono do egzaminu uzupełniającego i nieklasyfikowano	0 ¹	0 ¹	1	—	0 ¹	0 ¹	—	0 ²	0 ¹	0 ²	0 ³	—	1	—	2 ¹²
Uczniów nadzwyczajn.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	22 ¹	22 ¹	30	35	32 ¹	31 ¹	32 ²	28 ³	17 ¹	20 ²	12	17	17 ¹	—	315 ¹⁶

	W k l a s i e														Razem
	I, a.	I, b.	II, a.	II, b.	III, a.	III, b.	IV, a.	IV, b.	V, a.	V, b.	VI, a.	VI, b.	VII, a.	VII, b.	
<i>d) Uzupełnienie klasyfikacji za rok szkolny 1913/14.</i>															
Do egzaminu poprawczego przeznaczono															
Z tych egz. złożyło . . .	4 ¹	3	6 ¹	3	9	3	8 ¹	12	6 ¹	7	10	9	4	3	87 ¹
„ „ nie złożyło . . .	3 ¹	1	3 ¹	3	7	1	5 ¹	8	5 ¹	4	6	3	1	1	51 ⁴
„ „ nie zgłosiło się . . .	—	1	3	—	—	—	—	—	1	2	—	—	3	—	10
Do egzaminu uzupełniającego przeznaczono	1	1	—	—	2	2	3	4	—	1	4	6	—	2	26
Z tych egz. złożyło . . .	—	—	0 ²	1 ¹	0 ¹	0 ¹	0 ¹	0 ¹	0 ¹	—	—	—	—	0 ¹	1 ¹
„ „ nie złożyło . . .	—	—	0 ¹	—	—	—	0 ¹	0 ¹	0 ¹	—	—	—	—	0 ¹	0 ¹
„ „ nie zgłosiło się . . .	—	—	0 ¹	1 ¹	0 ¹	0 ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	1 ¹
<i>e) Ostateczny wynik klasyfikacji za rok szk. 1913/14.</i>															
Chłabnie uzdolnionych	2	2	2	0 ¹	1	2	—	1	4	2	1	1	2	1	21 ¹
Uzdolnionych . . .	27 ¹	28	27 ¹	29 ¹	32	21	22 ¹	25	20 ²	20	22	13	26	37	349 ³
Nieuzdolnionych . . .	8	3	9	4	7 ¹	16	8 ¹	6 ²	16 ¹	15	5	9	5	0 ¹	111 ⁶
Nieklassyfikowanych . .	1	—	0 ²	1 ¹	0 ¹	2 ¹	3	4	—	1	4	6	—	2 ¹	24 ³
Uczniów nadzwyczajn.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem . . .	38 ¹	33	38 ³	34 ³	40 ²	41 ¹	33 ²	36 ²	40 ³	38	32	29	33	40 ²	505 ¹⁹
9. Liczba uczniów zapisanych na naukę nadobowiązkową.															
Na język ruski względnie obowiązkowy .	—	—	—	7	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Na język angielski . . .	—	—	—	—	—	—	3	1	2	4	1	3	1	—	15
Na ćwiczenia w chemicz. laboratorium	—	—	—	—	—	—	4	4	5	6	2	2	5	—	26
10. Stypendya.															
Liczba stypendystów .	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	2	—	6
Ogólna kwota . . . K	—	—	—	—	—	300	140	—	—	200	150	—	546	—	1636
11. Opłaty. *)															
Opłatę szkolną uiściło:															
Prywatystów z I. półr. 1913/14 . . .	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Prywatystów z II. półr. 1913/14 . . .	1	—	2	3	2	—	1	2	2	—	—	—	—	—	13
W roku szkolnym 1915/6 płaciło:															
w I. półroczu . . .	8 ¹	6	8	13 ¹	8 ¹	6	13 ²	14 ¹	3	10	7	2	6 ¹	—	105 ⁷
w II. półroczu . . .	6	10	4	5	7	9	8	10	3	7	1	1	1	—	72

*) Do liczby płaćących czesne nie zaliczono prywatystów z II. półroczu 1915/16.

	W k l a s i e														Razem
	I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V. a.	V. b.	VI. a.	VI. b.	VII. a.	VII. b.	
Od całej opłaty szkolnej było uwolnionych:															
w I. półroczu	13	14	23	24	18	22	20	12	21	13	12	20	21	—	233
w II. półroczu	16	12	26	30	25	22	24	18	14	13	11	16	16	—	243
Od połowy opłaty było uwolnionych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Opłata szkolna wynosiła wogóle:															
w I. półroczu . . . K	400	240	440	680	440	240	640	680	200	400	280	80	280	—	5040
w II. półroczu . . . K	240	100	160	200	280	360	320	400	120	280	40	40	40	—	2880
Razem . . .	640	640	600	880	720	600	960	1080	320	680	320	120	320	—	7920
Taksy wstępne po 4-2 K od 166 ucz. wynosiły	109-2	96-6	155-4	155-4	25-2	37-8	37-8	50-4	8-4	16-8	—	4-2	—	—	697-2
Opłata po 2 K na środki naukowe od 432 uczn.	54	46	86	84	70	68	78	84	58	48	46	54	88	—	864
Taksy za duplikaty świadectw K	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46
Dotki na zabawy szkolne od 431 ucz. po 1 K	27	23	43	42	35	34	39	42	29	24	23	27	43	—	431

XII.

Kronika zakładu.

W piękną, słoneczną niedzielę, dnia 28. czerwca 1914 r. odprawiono z rana uroczyste nabożeństwo na zakończenie roku szkolnego i rozdano uczniom świadectwa roczne. Tegoż samego dnia po południu nadeszły zgrozą wstrząsające wieści o potwornym mordzie sarajewskim. Odląd także i zakład tutejszy zaczął zwolna wchodzić pod znak wojny.

W niecały miesiąc później dnia 26. lipca 1914 r. gmach szkolny został już zajęty na cele wojskowe. Z początku mieściły się w nim koszary, a później siedziba sztabu i Komendy c. i k. Armii III.

Skutkiem ogólnej mobilizacji i braku rąk do pracy wszczęła c. k. Rada Szkolna krajowa szeroką inicjatywę w sprawie użycia młodzieży szkolnej do pracy na roli, w handlu i przemyśle. Z pośród pozostających podówczas we Lwowie uczniów tutejszego zakładu trzech jęło się pracy przy miejskiej kolei elektrycznej, dwu w handlu sklepowym, kilku przy kopaniu szanćów a 15 wyjechało z p. Władysławem Probulskim na żniwa do Alfredówki koło Przemysła (w dobrach hr. Romana Połockiego). Ci ostatni wytrwali na posterunku niemal do ostatniej chwili, gdyż powrót do Lwowa nastąpił dopiero 27. sierpnia 1914 r.

Równocześnie odbywały się w szkole przyspieszone egzamina poprawcze tych uczniów, którzy odchodzili do służby wojskowej. Czyniono też przygotowania do jak najwcześniejszego odbycia jesienno egzaminu dojrzałości. Dnia 2. września 1914 r. odbywał się jeszcze uprzedni egzamin dojrzałości. Następnego dnia miał się rozpocząć egzamin piśmienny; jawił się na nim tylko kierownik zakładu, dotyczący profesor i jeden abiturient. Egzamin przerwano, gdyż równocześnie wkraczał nieprzyjaciel w bramy miasta.

Ponura cisza, jaka zaległa gmach szkolny, została dnia 13. września 1914 r. przerwana jeszcze bardziej ponurym rozgwarem polowego szpitala rosyjskiego z dwiema salami operacyjnymi, z trupiarnią i t. d.

Kierownikowi zakładu pozostawiono do dyspozycji tylko jeden mały pokój gabinetu chemii i salę wykładową chemii z osobnym wejściem. Tam też przeniesiono te wszystkie przedmioty, jakie przedewszystkiem powinny były ocalać. Należy przyznać, że te dwie ubikacje zostały przez Rosyan nietknięte przez cały czas ich pobytu. Zresztą cały gmach szkolny wraz z mieszkaniem dyrektora, ze strychami i piwnicami został zajęty przez Rosyan.

Dnia 29. października 1914 r. zwinęto szpital polowy, ale już dnia 4. listopada 1914 urządzono w gmachu szkolnym olbrzymi centralny skład materiałów aptecznych. Skład ten

mieścił się jeszcze w tutejszej szkole dwa dni przed oswobodzeniem Lwowa.

Z grona nauczycielskiego zostało we Lwowie zaskoczonych inwazyą oprócz kierownika 16 członków: służbę wojсковą pełniło 7, wyjechało na czas ze Lwowa 9. — Z uczniów tutejszego zakładu pozostało stu kilkudziesięciu. Zajęcia ich w czasie inwazyi były rozmaite. Pewna jednak część była w możności uczyć się prywatnie, zwłaszcza uczniowie klasy najwyższej. To też mniej-więcej po miesiącu od oswobodzenia Lwowa 15 z nich zdało zwykły egzamin dojrzałości.

Kierownik zakładu jawił się w szkole każdego dnia przez cały czas inwazyi. Wydawano duplikaty świadectw szkolnych i maturalnych, wypożyczano często książki uczniom, kilkunastu uczniom udzielono wskazówek w sprawie nauki prywatnej, a wreszcie przeprowadzono z zachowaniem koniecznej ostrożności egzamina prywatne i poprawcze. Ostatni egzamin poprawczy odbył się w dniu upadku Przemyśla, 22. marca 1915 r. z uczniem, legionistą polskim, zbiegłym z niewoli rosyjskiej.

Dnia 22. czerwca 1915 r. w południe powiewała już z gmachu szkolnego znowu chorągiew państwowa. Do szkoły poczęło zwolna wracać dawne życie szkolne.

Dnia 1. lipca 1915 r. odbyła się konferencya obecnych we Lwowie członków grona nauczycielskiego w sprawie ubytków w inwentarzu szkoły, spowodowanych inwazyą. Spisano odpowiedni protokół, który się przechowuje w aktach szkolnych.

Z początkiem sierpnia 1915 r. rozpoczęto w tutejszym zakładzie militarne wychowanie młodzieży w myśl rozporządzenia c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia 2. czerwca 1915 L. 533 K. U. M. Prowadził je Władysław Probulski.

Również w czasie feryi sierpniowych 1915 r. zorganizowano przy współudziale chętnych uczniów prawie wszystkich klas kurs malarstwa i rysunków pod kierownictwem prof. Franciszka Chrzastowskiego. Wynik tego kursu był nader pomysłny, skutkiem czego c. k. Rada Szkolna Krajowa pismem z dnia 16. września 1915 r. L. 19366 IV. Kr. wyraziła swoje zadowolenie i uznanie.

Dnia 18. sierpnia 1915 r. odbyło się uroczyste nabożeństwo szkolne jako w dzień Urodzin Monarchii. Wzięli w niem udział wszyscy obecni we Lwowie członkowie grona nauczycielskiego i bawiący podówczas we Lwowie uczniowie.

Rok szkolny 1915/16 rozpoczął się dnia 26. sierpnia 1916 r. uroczystym nabożeństwem w kościele PP. Klarysek.

Zakład liczył początkowo 7 klas głównych i 6 oddziałów równorzędnych.

W pierwszych miesiącach roku szkolnego pobierały w tutejszym zakładzie naukę także c. k. II. szkoła realna i c. k. II.

gimnazjum. Skutkiem tego nauka odbywała się w gmachu nie tylko rano, ale i po południu. Później zakłady te przeniosły się do swoich własnych gmachów, a tylko do końca roku szkolnego użyczano na naukę c. k. IV. gimnazjum dwu sal szkolnych w godzinach popołudniowych.

Ponieważ skutkiem inwazyi nieprzyjacielskiej nauka w tu-tejszym zakładzie w r. 1914/15 nie odbywała się, przeto zorganizowano w r. szk. 1915/16 naukę w t. zw. klasach skombinowanych. Klasa I. pozostała klasą zwykłą. Uczniowie, którzy w r. 1913/14 złożyli egzamin wstępny do kl. I. pozostali obecnie przyjęci do klasy kombinacyjnej I. II., uczniowie, którzy w r. 1913/14 ukończyli kl. I. realną, zostali przyjęci do klasy skombinowanej II. III., uczniowie z ukończoną w r. 1913/14 klasą II. do klasy III. IV. i t. d. W klasach skombinowanych przerabiano w zasadzie materiał dwuletniej nauki. N. p. w klasie skombinowanej IV. V. przerabiano w I. półroczu materiał kl. IV. i po upływie I. półroczu wydano uczniom na osobnych blankietach świadectwa z kl. IV.; w II. zaś półroczu przerabiano materiał kl. V. i z końcem roku wydano uczniom świadectwa z tej klasy. Jeżeli wynik klasyfikacyi za I. półrocze był pomyślny, uczeń pozostawał nadal w danej klasie skombinowanej, w przeciwnym razie przechodził do klasy skombinowanej bezpośrednio niższej. — Materiał naukowy każdej klasy był wedle osobnego planu znacznie uszczuplony, a władze pozostawiły uznaniu nauczycieli ewentualne przełożenie materiału w niektórych klasach i przedmiotach jeszcze na r. 1916/17.

Dnia 9. września 1915 wzięła młodzież zakładu wraz z gro-nem nauczycielskiem udział w żalobnem nabożeństwie za spokój duszy ś. p. Cesarzowej Elżbiety.

Dnia 4. października 1915, jako w dzień Imienin Najjaśniejszego Pana odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele PP. Klarysek i uroczysty obchód w sali wykładowej fizyki, przystrojonej zielenią i kwiatami. W sposób podniosły przemówił do młodzieży prof. Julian Mazurek.

Dnia 27. października 1915, złożyło Grono nauczycielskie na głodnych w Warszawie 167 koron, a młodzież szkoły (z własnej inicjatywy za zezwoleniem Dyrekcyi) 86 K 55 h. i 2 ruble.

Dnia 4. listopada wzięło grono nauczycielskie i młodzież udział w podpisywaniu adresu, wystosowanego do Prezydenta miasta Lwowa, Tadeusza Rutowskiego, wywiezionego w głąb Rosyi przez władze rosyjskie.

W listopadzie 1915 r. złożono za inicjatywą prof. Franciszka Chrzastowskiego „Szkolne muzeum wojenne”. Muzeum to, do którego uczniowie oddawali chętnie rozmaite swoje pamiątki wojenne, zawiera już obecnie liczne i interesujące okazy, jako to: części uzbrojenia i mundurów, medale, ryciny odnoszące się do wojny, czasopisma ilustrowane i zwykłe, druki

i afisze rosyjskie z czasów inwazyi, charakterystyczne kartki wojenne i t. d.

Dnia 19. listopada 1915, jako w dzień Imienin ś. p. Cesarzowej Elżbiety, odbyło się nabożeństwo szkolne.

Dnia 29. listopada 1915, odbyło się o godzinie 8. rano ku uczczeniu rocznicy powstania listopadowego nabożeństwo, poczem uczniowie udali się na naukę. Dzień przedtem w niedzielę odbył się z tego samego powodu uroczysty poranek za staraniem uczniów. Poranek zaszczycił swoją obecnością JWP. Michał Rembacz, c. k. Radca Rządu, przeprowadzający w owym czasie lustrację zakładu.

Dnia 2. grudnia 1915, jako w 67 rocznicę wstąpienia na tron Najjaśniejszego Pana odbyło się w kościele PP. Klarysek solenne nabożeństwo, a w szkole uroczysty obchód, na którym przemówił do młodzieży kierownik zakładu.

Dnia 20. grudnia 1915, złożyło grono nauczycielskie na gwiazdkę dla legionistów polskich 150 K, a młodzież szkolna 96 K 88 h.

Dnia 7. stycznia 1916 r. ofiarowano na cele wojenne zebrane w tutejszym zakładzie metale, a mianowicie 45 kg. mosiądzu, 7 kg. ołowiu i 0.8 kg. czystej miedzi.

Dnia 17. stycznia 1916 r. wzięli członkowie grona nauczycielskiego i młodzież udział w nabożeństwie żałobnem za ś. p. Mieczysława Skulskiego, który w r. 1914, złożył w tutejszym zakładzie egzamin dojrzałości, a dnia 17. stycznia 1915 r. poległ śmiercią bohaterską jako Legionista polski. Cześć pamięci zacnego młodzieńca, który całym sercem i duszą tak gorąco ukochał Ojczyznę!

Dnia 21. stycznia 1916, odbyło się nabożeństwo żałobne za duszę bohaterów, poległych w powstaniu 1863 r.

Dnia 23. stycznia 1916, uczestniczyło grono nauczycielskie wraz z młodzieżą wszystkich klas w pogrzebie ś. p. Emanuela Dworskiego, c. k. Radcy Dworu i długoletniego krajowego inspektora szkół średnich.

Dnia 11. lutego 1916, zakończono I. półroczcie i rozdano uczniom świadectwa. Dnia 16. lutego 1916, rozpoczęło II. półroczcie.

Dnia 4. marca 1916, święcił zakład uroczystość swego Patrona, św. Kazimierza, przyczem rozdano zapomogi z fundacyi im. Heidenreicha-Kruka i im. Dra Teofila Gerstmannia.

W dniach od 20. do 22. marca 1916, odbyły się rekolekcyje wielkanocne dla uczniów rzymsko-katolickiego obrządku. Rekolekcyje wygłosił ks. Romuald Tumpach.

W dniach od 23. do 25. marca 1916, odbywały się rekolekcyje wielkanocne dla uczniów grecko-katolickiego obrządku. Wygłosił je ks. Dr. Gabryel Kostelnik.

Dnia 2. kwietnia 1916, uczestniczył zakład w uroczystości odsłonięcia „rycerza w zbroi”. Po uroczystości deputacje klas, a niektóre klasy gremialnie, wbijały gwoździe.

Dnia 5. kwietnia 1916, jako w pierwszą rocznicę śmierci, zostało odprawione nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Włodzimierza Szuchiewicza, emerytowanego profesora tutejszego zakładu. Wzięła w niem udział deputacja grona nauczycielskiego i wydelegowane klasy uczniów.

Dnia 18. kwietnia 1916, z okazji przejścia w czasowy stan spoczynku JWP. Dra Ignacego Dembowskiego, Wiceprezydenta c. k. Rady Szkolnej Krajowej, złożyło grono nauczycielskie na dom Jego imienia 268 koron.

Dnia 1. maja 1916, jako w wigilię rocznicy przełamania frontu pod Gorlicami, odbyło się solenne nabożeństwo szkolne, zakończone Hymnem ludu. Po nabożeństwie wygłosił okolicznościowe kazanie ks. Dr. Stanisław Żukowski. Dzień był wolny od nauki szkolnej.

Podczas „Tygodnia Czerwonego Krzyża” od 30. kwietnia do 6. maja 1916, zajęła się młodzież szkolna gorliwie jednaniem nowych członków, których zjednano 88 z roczną wkładką od 4 do 20 koron. Nadto z grona nauczycielskiego wpisało się 21 członków. — Prócz tego w ostatnich miesiącach roku szkolnego zbierali panowie gospodarze klas t. zw. halerzowe składki uczniów na rzecz Tow. Czerwonego Krzyża. Zebrano w ten sposób 146 K 74 h. Kwotę tę zdeponowano w Prezydium Towarzystwa.

Dnia 3. maja, jako w 125 rocznicę Konstytucji 3. Maja odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele PP. Klarysek, po którym ks. Dr. Stanisław Żukowski wygłosił kazanie, dostosowane do obchodu. Nauki szkolnej nie było.

Dnia 8. maja 1916, odbyło się w sali fizyki wykład prof. Dra Karola Zagajewskiego o czwartej pożyczce wojennej dla uczniów wszystkich klas. Zakład tutejszy subskrybował 8000 koron.

Dnia 10. czerwca 1916, oddano na cele wojskowe zbiórkę metali, złożoną przez młodzież szkolną w ilości: 18 kg. staliu, 6 kg. łusek z naboju i 1 kg. miedzi. Zbiórką kierował p. Jan Andrószowski.

Dnia 14. czerwca 1916, odesłano do instytucji „Dałem złoto za żelazo” 34 kopert, zawierających dary złożone przez członków grona nauczycielskiego i uczniów. Kierownikiem zbiórki złota był p. Jan Andrószowski.

Stan zdrowotny młodzieży był w tym roku szkolnym zadowalniający.

Rok szkolny zakończono uroczystem nabożeństwem dnia 19. czerwca 1916, poczem rozdano uczniom świadectwa.

XIII.

Wynik egzaminu dojrzałości.

Egzamin dojrzałości w r. szk. 1915/16 odbywał się w czterech terminach, a to w dniach 26.—28. lipca 1915, pod przewodnictwem delegata c. k. Rady Szkolnej Krajowej, profesora Uniwersytetu JWP. Dra Józefa Nussbauma-Hilarowicza, dnia 13. sierpnia 1915 i 6. października 1915, oraz 22. 23. lutego i 8. maja 1916 r. pod przewodnictwem kierownika zakładu Władysława Żłobickiego, a w dniach 19.—20. czerwca 1916, pod przewodnictwem delegata c. k. Rady szkolnej kraj., profesora Politechniki, JWP. Radcy Dworu Dra Placyda Dziwińskiego.

Wojenny egzamin dojrzałości odbywał się kilkakrotnie w ciągu roku. Każdym razem pod przewodnictwem kierownika zakładu Władysława Żłobickiego.

Tematy do wypracowań piśmiennych przy egzaminie dojrzałości:

Z języka polskiego w terminie letnim 1915 r.: 1. Środki komunikacyjne dawniej a dzisiaj. 2. Rozwój powieści w literaturze polskiej. 3. Najślawniejsi wodzowie polscy i ich zasługi (do wyboru).

W terminie letnim 1916 r. Oddział I. 1. W poezji A. Mickiewicza znajduje naród polski „broń swego rycerza, swych myśli przedę i swych uczuć kwiaty”. 2. Uzasadnić podział historii na średniowieczną i nowożytną. 3. Jak cześć naród najgodniej pamięć wielkich ludzi? (do wyboru). Oddział II. 1. Znaczenie powieści w literaturze. 2. Jakie zadanie cywilizacyjne w ciągu swego dziejowego istnienia spełniała Polska na wschodzie Europy? 3. Woda jako żywioł twórczy i niszczący (do wyboru).

Z języka niemieckiego w terminie letnim 1915 r. Przetłumaczyć na język niemiecki ustęp p. t. „Odkrycie Peru przez Hiszpana Pizara” od słów: „W wrześniu 1215, Hiszpan Pizaro” do słów: „i został przez nich zamordowany”.

W terminie letnim 1916 r. Oddział I. Przetłumaczyć na język niemiecki ustęp p. t. „Słowianie” od słów: „Słowianie żyli w dawnych czasach” do słów: „zamiłowanie do śpiewu, muzyki i tańca”. Oddział II. Przetłumaczyć na język niemiecki ustęp p. t. „Benjamin Franklin” od słów: „Benjamin Franklin urodził się” do słów: „powszechnie czczony i podziwiany”.

Z języka francuskiego w terminie letnim 1915 r. Przekład na język polski ustępu z podręcznika S. Węckowskiego „Książka do nauki języka franc. Cz. III. str. „L'assemblée des

animaux pour choisir un roi" (w całości). **W terminie letnim 1916 r.** Oddział I. Przetłóżyć na język polski z „La France”, cz. II, str. 281, cały ustęp p. 1. „La France et son rôle historique”. Oddział II. Przetłóżyć na język polski z „La France”, cz. II str. 142—143, „Maeterlinck: L’avenir de l’humanité..... elle puisse être utile en ce monde”.

Z geometrii wykresnej w terminie letnim 1915 r. 1. Wyznaczyć punkty przecięcia prostej z graniastosłupem, którego podstawa leży na dowolnej płaszczyźnie. 2. Do dwóch wierzchołków prostych l i m poprowadzić płaszczyznę równoległą w odległości d od prostej l . 3. Znaleźć środek kuli, przechodzącej przez cztery punkty leżące w przestrzeni. **W terminie letnim 1916 r.** Oddział I. 1. Przez dany punkt A prowadzić prostą m , nachyloną do prostej l pod kątem α ! 2. Dana płaszczyzna i trzy punkty nie leżące na jednej prostej. Poprowadzić przez te punkty kulę, której środek leży na danej płaszczyźnie! 3. Wyznaczyć cień własny i rzuty czworoboku foremnego! Oddział II. 1. Dana prosta l i punkt A w przestrzeni. Poprowadzić przez punkt A płaszczyznę E równoległą do prostej l w odległości d ! 2. Wyznaczyć rzuty koła, opisanego na danym trójkącie! 3. Przeciąć graniastosłup ukośny płaszczyzną!

Wynik egzaminu dojrzałości.

I. W terminie letnim 1915 r. odbył się ustny egzamin dojrzałości pod przewodnictwem JWP. Józefa Nussbaum-Hilaryowicza, prof. Uniwersytetu, delegata c. k. Rady szkolnej krajowej od dnia 26.—28. lipca 1915, oraz dnia 13. sierpnia pod przewodnictwem kierownika zakładu Władysława Żłobickiego.

Egzamin dojrzałości złożyli:

	Nazwisko abiturienta	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Przyszły zawód
Z oddziału A.				
1	Itnatowicz Antoni Izidor	¹⁰ / ₅ 1898	Lwów	Służba wojsk.
2	Kremer Józef Jan	¹¹ / ₃ 1896	Lwów	Górnictwo
3	Łodziński de Radwan Zbigniew Emanuel	¹³ / ₇ 1898	Dełatyn	
4	Pożniak de Pożniak Konrad Marcei Aleksander	⁷ / ₇ 1897	Nadwórna	
5	Schneikart Kazimierz Karol	²⁸ / ₁ 1897	Lwów	Budowa masz.
6	Strożeczki Dobrosław Stefan	¹⁰ / ₇ 1897	Lwów	Budowa most.
7	Tarnawski Stanisław Tadeusz Wincenty	²² / ₁ 1898	Stanisławów	Architektura
8	Wojeichowski Józef Bolesł. Karol	¹⁴ / ₁ 1898	Lwów	Służba wojsk.
9	Zemanek Stanisław Adam	¹⁹ / ₁₂ 1896	Lwów	

L. p.	Nazwisko abiturienta	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Przyszły zawód
Z oddziału B.				
1	Babiak Józef Maryan	13 3 1898	Chyrów	Budowa masz.
2	Feduszyński Ferdynand Józef	6 4 1896	Zaleszenie	Architektura
3	Lęgowski Jan Franciszek	23 10 1897	Gniezno (W. Ks. Poz.)	Rolnictwo
4	Pirgo Adam Maryan	23 3 1897	Osiek (Ślawnia)	Architektura
5	Kucharuk Jan	24 5 1895	Lwów	Służba kolej.
6	Schirmer Stanisław (ekst.)	31 10 1892	Lwów	Przem. piek.
7	Winter Abusch	20 10 1893	Waręż	Służba kolej.

Do egzaminu dojrzałości zgłosiło się 16 prywatnych uczniów, (którzy byli publ. uczn. VI. kl. w 1914 r.) i 1 eksternista.

Świadectwo dorżalości z odznaczeniem otrzymało 2 uczniów prywatnych, świadectwo dojrzałości otrzymało 13 uczniów prywatnych i 1 eksternista. Reprobowano na pół roku 1 ucznia prywatnego.

II. W terminie jesiennym odbył się ustny egzamin dojrzałości pod przewodnictwem Władysława Żłobickiego, kierownika zakładu, dnia 6. października 1915. Egzamin dojrzałości złożyli:

L. p.	Nazwisko abiturienta	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Przyszły zawód
1	Marcinkiewicz Franc.-Wiktor	26 3 1898	Brzeżany	Górnictwo
2	Rogoziński Stef. Jul. (ekst.)	22 5 1891	Przeworsk	Służba kolej.

Do egzaminu dojrzałości zgłosiło się 2 prywatnych uczniów i 1 eksternista.

Świadectwo dojrzałości otrzymał 1 uczeń prywatny i 1 eksternista. Reprobowano na pół roku 1 ucznia prywatnego.

III. W terminie zimowym odbywał się egzamin dojrzałości pod przewodnictwem kierownika zakładu, Władysława Żłobickiego dnia 22. i 23. lutego 1916.

Egzamin dojrzałości złożyli:

L. p.	Nazwisko abiturienta	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Przyszły zawód
Z oddziału A.				
1	Chowaniec Kam. Stan. (ekst.)	8 5 1873	Zaleszczyki	Zawód naucz.
2	Litwak recte Brendel Marek Bernard (ekst.)	4 7 1897	Lwów	Medycyna
3	Zawistowski Jastrzębiec Zyg. Wiktor Franciszek	16 1 1896	Krowinka	Agromonia

	Nazwisko abiturienta	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Przyszły zawód
Z oddziału B.				
1	Berdarich Ludomir Stanisław	16 9 1896	Lwów	Zawód urzęd.
2	Biliński Bohdan Eugeniusz	27 4 1898	Pezany	Studia techn.
3	Buzek Alfred Paweł	24 1 1897	Jabłonków (Śląsk)	Praca w kop.

Do egzaminu dojrzałości zgłosiło się 5 publicznych uczniów i 2 eksternistów. Świadectwo dojrzałości otrzymało 4 publicznych uczniów i 2 eksternistów. Reprobowano na pół roku 1 ucznia publicznego.

IV. W terminie letnim 1916 r. odbywał się główny egzamin dojrzałości pod przewodnictwem JWP. Rady Dworu Dra Placyda Dziwińskiego, delegata c. k. Rady szkolnej krajowej w dniach 19. i 20. czerwca 1916. (Przed rozpoczęciem głównego egz. dojrzałości dnia 8. maja, odbył się osobno egz. gojrzałości z 3 ma uczniami, którzy powołani byli do służby wojskowej. Egzaminowi temu przewodniczył kierownik zakładu Władysław Żłobicki).

Egzamin dojrzałości złożyli:

	Nazwisko abiturienta	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Przyszły zawód
1	Czernik Stefan Maksymilian	7 8 1899	Krystynopol	Inżynieria
2	Delebiński Tadeusz	16 1 1899	Zakopane	Budowa most.
3	Deskur Feliks Marian	11 1 1899	Lwów	Politechnika
4	Gigiel Jerzy	24 1 1899	"	Chemia
5	Gigielówna Marya Janin. (ekst.)	24 1 1896	"	Akad. handl.
6	Gliniński Zygmunt Korneli	17 1 1899	Stanisławów	Politechnika
7	Golt Marian Aleksander	21 1 1898	Lwów	Górnictwo
8	Gumowski Tadeusz Józef Aleksander	4 1 1898	Tarnów	Politechnika
9	Halper Siegfried	25 1 1898	Lwów	"
10	Klimaszewski Stan. Julian	12 1 1898	"	"
11	Lewakowski Jak. Zyg. (prywat.)	7 1 1898	Sanok	"
12	Piątkiewicz Kazimierz	19 1 1898	Tarnopol	Budowa most.
13	Pisarek Marian Leopold	21 1 1898	Jasienów (Śląsk)	Górnictwo
14	Ratzko Leon Bronisław	14 1 1899	Lwów	"
15	Roehr Antoni Jan	26 1 1894	Tyczyn	Ogrodnictwo
16	Sekler Adolf	6 1 1898	Lwów	Inżynieria
17	Syniewski Grzegorz Zbigniew	9 1 1899	"	Inżyn. wodna
18	Wunsch Tad. Teofil Adam	8 1 1898	"	Politechnika

Do egzaminu dojrzałości zgłosiło się 18 publicznych uczniów, 1 prywatysta i 2 eksternistów. Nie przypuszczono do egzaminu 2 uczniów publicznych. Przed egzaminem odstąpił 1 eksternista.

Świadectwo dojrzałości z odznaczeniem otrzymało 3 uczniów publicznych. Świadectwo dojrzałości otrzymało 16 uczniów publicznych, 1 prywatysta i 1 eksternista.

V. W ciągu roku 1915/16 odbywał się wojenny egzamin dojrzałości pod przewodnictwem kierownika zakładu Władysława Żłobickiego w różnych terminach.

Wojenny egzamin dojrzałości w myśl rozp. c. k. Min. W. i O. z dnia 8. października 1914, L. 2988 K. U. M. lub 15. marca 1916, L. 1091 K. U. M. złożyli:

№	Nazwisko abiturienta	Data urodzenia	Miejsce urodzenia
1	Baczyński Stanisław Tad.	18 ⁹ 1895	Lwów
2	Brycki Wacław	28 ⁹ 1898	"
3	Fleker Zygmunt	9 ¹ 1897	"
4	Gawroński Łukasz	23 ¹⁰ 1898	"
5	Gersching Edward Kazimierz	24 ⁷ 1897	Brody
6	Graf recte Greif Jonasz	13 ⁷ 1897	Lwów
7	Hilczner Edmund Maryan	22 ¹⁰ 1898	Stanisławów
8	Isaak Sygfryd	20 ⁶ 1897	Przemyśl
9	Janisio Maryan Stefan	3 ¹ 1895	Lwów
10	Janisz Aleksander	2 ³ 1896	"
11	Karol Wilhelm Leon	26 ¹² 1898	"
12	Krauss Ludwik Ignacy (ekst.)	31 ⁷ 1898	Kraków
13	Krzyczkowski Dyonizy Tad.	8 ¹⁰ 1897	Lwów
14	Machowicz Karol Maryan	3 ¹¹ 1896	Tarnów
15	Mielnicki Franciszek Antoni	12 ¹ 1896	Lwów
16	Müller Jan	7 ¹⁰ 1896	Soluki
17	Niemętowski Ant. Juliusz Stanisław	3 ¹⁰ 1898	Lwów
18	Quirini Emanuel Franciszek	18 ¹ 1895	Milówka
19	Remiszewski Wilhelm Zygm.	1 ² 1898	Koziowa
20	Rybicki Józef Stefan	1 ¹ 1898	Lwów
21	Sienkiewicz Kazim. Miecz.	2 ¹ 1897	"
22	Stanaszek Franciszek	4 ¹⁰ 1897	"
23	Szuster Eugeniusz Walenty	22 ² 1897	Busk
24	Tatomir Lucyan Bolesław	10 ³ 1898	Lwów
25	Tomoczków-Wojciechowski Józef Ludwik	19 ¹ 1898	Lwów
26	Welenowski Henryk Maryan	24 ³ 1897	Piszczatyniec
27	Zamłyński Stan. Zygmunt	13 ¹ 1897	Rawa rumska

Do egzaminu dojrzałości zgłosiło się 26 publicznych uczniów i 1 eksternista.

Świadectwo dojrzałości otrzymało 26 uczniów publicznych i 1 eksternista.

XIV.

Wykaz podręczników.

Nie wprowadzono żadnych zmian w wykazie podręczników do nauki wszystkich przedmiotów. Skutkiem czego na rok szkolny 1916/17 obowiązuje wykaz podręczników, ogłoszonych w sprawozdaniu Dyrekcji za r. 1913/14.

XV.

Bursy i internaty.

Z uczniów tutejszego zakładu umieszczonych było 56 w bursach, internatach i zakładach wychowawczych, a mianowicie: w Bursie Grunwaldzkiej T. S. L. 9 uczniów, w Domu im. Tad. Kościuszki 5 uczniów.

Nazwa bursy lub internatu	Założyciel	Prezes Zarządu i prefekci	Fundusze utrzymania. Kierowanie nauką uczniów i działalność wychowawcza zakładu
Bursa Grunwaldzka T. S. L.	Związek okręg. TSL.	Prezes Dr. Ernest Adam, dyr. Józef Wiśmierski 2 prefektów	fundusze płyną z subwencji i opłat uczniów, zakład kieruje nauką domową, poza nauką zabawy w ogrodzie, wycieczki.
Dom im. Tadeusza Kościuszki	Tow. pomocy nauk.	Prezes Dyr. Stanisław Schneider, dyr. bursy prof. Władysław Szujski 2 prefekt.	fundusze z opłat uczniów, zapisów i darów, zakład kieruje nauką domową, uczniowie spędzają czas wolny na zabawie grają na instrumentach, urządzają obchody patriotyczne.

XVI.

Imienny spis uczniów.

(Data w nawiasie oznacza dzień i miesiąc, w którym uczeń opuścił tutejszy zakład. Nazwiska uczniów chlubnie uzdolnionych wydrukowano kursywą).

Po oswobodzeniu Lwowa zdali pomyślnie egzamin roczny za rok szkolny 1914/15 następujący uczniowie, pełniący czynną służbę wojskową:

Kl. II. Baczyński Zdzisław,

Kl. IV. Gurniak Jerzy.

Kl. VI. Baszniak Kazimierz, Hudyma Roman, Kopeć Franciszek, Kulczycki Józef, Schellenberg Edward, Staniszek Franciszek, Steinhaut Franciszek, Szuster Eugeniusz i Żurakowski Tadeusz.

W roku szkolnym 1915/16 uczęszczali do tutejszego zakładu następujący uczniowie:

Klasa I. a. (nieskombinowana)

1. Acht Sanel (20/1), 2. Augustyn Zygmunt, 3. Begiński Jakób (30/12), 4. Biernacek Maryan (26/1), 5. Blasbalg Jakób, 6. Blaschke Adam, 7. Blicharski Czesław, 8. Blum Norbert (25/1), 9. Bukowski Stanisław, 10. Cirin Jan, 11. Czyhylik Józef, 12. Drahus Jan, 13. Dreszer Lesław, 14. Espenhan Wiktor, 15. Filipowski Stanisław, 16. *Franczuk Stanisław*, 17. Gorne Fryderyk, 18. Herzel Herman, 19. Hochecker Karol (3/3), 20. Kalwas Tadeusz, 21. Katz Józef (23/11.) 22. Kocko Czesław, 23. Kopeć Józef, 24. Kuźmiński Adam, 25. *Kwiatkowski Bolesław*, 26. Lenartowicz Stanisław (prywat.), 27. Loegler Maksymilian, 28. Machalski Henryk (25/2), 29. Mazurkiewicz Józef, 30. Mazurkiewicz Stanisław.

Klasa I. b. (nieskombinowana).

1. Czornij Roman, 2. Eichel Alfred (prywat.), 3. Ludwig Maryan, 4. Lukawiecki Jarosław (15/1), 5. Nawojski Tadeusz (27/1), 6. Nestorowicz Aleksander, 7. Okniński Jan, 8. Pflützer Bolesław, 9. Popławski Józef, 10. Rogoziński Roman, 11. Röhling Bolesław, 12. Ruczajewski Jacek, 13. Rudnicki Stefan, 14. Schaechter Fryderyk (15/1), 15. Schweitzer Rudolf, 16. Seher Jakób, 17. Siehler Roman, 18. *Sokołowski Zygmunt*, 19. Stastny Bolesław, 20. Stastny Witołd, 21. Stupera Adam (27/2) 22. Świca Franciszek, 23. Swoboda Wojciech (12/5), 24. Szychowski Edward (14/6), 25. Szykowski Władysław, 26. Tokarowski Stanisław, 27. Traversa Józef (27/1), 28. Trojanowski Jan, 29. Zachara Tadeusz, 30. Zienkiewicz Jan.

Klasa II. a.

Półrocze I. (kl. I. a.)

1. Arendt Artur, 2. Blicharski Czesław, 3. Chojnicki Maryan, 4. Chowań Stanisław, 5. Chrzastowski Władysław, 6. Danek Włodzimierz, 7. Data Franciszek, 8. Deskur Tadeusz, 9. Deutel Izidor (15/1), 10. Dębicki Sędzimir, 11. Dubel Anto-

ni (15/1), 12. Foksiński Aleksander, 13. Geller Jakób, 14. Giebartowski Franciszek, 15. Granatowski Wojciech, 16. Grünfeld Arnold, 17. Gumowski Jan, 18. Hochecker Adolf, 19. Janikowski Roman, 20. Jaźwiecki Ludwik (14/12), 21. Judasz Józef, 22. Kielbasa Józef, 23. Kolarzowski Aleksander, 24. Kopec Józef, 25. Krajewski Antoni, 26. Kuśnierz Edward, 27. Lachowicz Ignacy, 28. Lewicki Artur, 29. Michaleskul Stanisław (15/1), 30. Moszyński Alojzy, 31. Olszowski Kazimierz (15/1), 32. Ortyl Kazimierz (11/2), 33. Osiniński Jan, 34. Popiel Stanisław, 35. Poźniak Stanisław (15/1), 36. Ratzko Józef, 37. Rzepka Władysław, 38. Schipper Dawid (25/1), 39. Zych Tadeusz (15/1).

Półrocze II. (kl. II. a.).

1. Arendt Artur, 2. Chojnicki Maryan, 3. Chowań Stanisław, 4. Chrzastowski Władysław, 5. Danek Włodzimierz, 6. Data Franciszek, 7. Deskur Tadeusz, 8. Dębicki Sędzimir, 9. Foksiński Aleksander, 10. Geller Jakób, 11. Giebartowski Franciszek, 12. Gojawieczyński Władysław, 13. Granatowski Wojciech (28/3), 14. Grossek Antoni, 15. Grünfeld Arnold, 16. Gumowski Jan, 17. Hawranek Rudolf (21/2), 18. Hild Edward (20/4), 19. Janikowski Roman, 20. Judasz Józef, 21. Kielbasa Józef, 22. Kolarzowski Aleksander (18/5), 23. Krajewski Antoni, 24. Królikiewicz Oktawian (15/5), 25. *Kubitzi Alfred*, 26. Kuśnierz Edward, 27. Lachowicz Ignacy, 28. Lewicki Artur, 29. Moszyński Alojzy, 30. Osiniński Jan, 31. Popiel Stanisław, 32. Ratzko Józef, 33. Rzepka Władysław, 34. Safiak Stanisław, 35. Wasilewski Bronisław.

Klasa I II. b.

Półrocze I. (kl. I. b.).

1. Bidziński Niemir, 2. Bodnar Emil, 3. Czesak Bogdan, 4. Eck Oskar, 5. Eichel Alfred (pryw.), 6. Fluhr Artur, 7. Gerlach Gustaw, 8. Jugend Józef, 9. Kozak Maryan, 10. Lewicki Teodor, 11. Mehrer Juliusz, 12. Müller Leopold (28/12), 13. Niewiakowski Romuald, 14. Nogaj Ludwik, 15. Okniński Jan, 16. Popławski Józef, 17. Regenstreif Leopold, 18. Schulz Kazimierz, 19. Selzer Józef, 20. Siehler Roman, 21. Słowiček Józef, 22. Sobotnicki Tadeusz (28/12), 23. Sojka Maryan, 24. Szychowski Edward, 25. Tatomir Antoni, 26. Teleśnicki Zenon, 27. Terlecki Józef, 28. Trojanowski Jan, 29. Tyski Witold, 30. Ungeheuer Karol, 31. Waluszewski Adam, 32. Wegsman recte Jerech Zygmunt, 33. Willart Kazimierz, 34. Wowk Michał, 35. Zaleszczuk Zdzisław, 36. Zborowski Kazimierz, 37. Zenkner Roman, 38. Zohn Majer, 39. Zubik Józef, 40. Zmudziński Bronisław.

Półrocze II. (kl. II. b.).

1. Bidziński Niemir, 2. Bodnar Emil, 3. Czesak Bogdan, 4. Domiszewski Władysław, 5. Eck Oskar, 6. Fedaj Michał, 7. Fluhr Artur, 8. Gerlach Gustaw, 9. Jugend Józef, 10. Kozak Maryan, 11. Lewicki Jarosław, 12. Magzamen Zygmunt (26 2), 13. Mehrer Juliusz, 14. Niewiakowski Romuald, 15. Nogaj Ludwik, 16. Regenstreif Leopold, 17. Schulz Kazimierz, 18. Selzer Józef, 19. Słowiček Józef, 20. Smutek Juliusz, 21. Sojka Maryan, 22. Tatomir Antoni, 23. Teleśnicki Zenon, 24. Terlecki Józef, 25. Tyski Witold, 26. Ungeheuer Karol (20 4), 27. Waluszewski Adam, 28. Wegsman recte Jerech Zygmunt, 29. Wilfart Kazimierz, 30. Wowk Michał, 31. Zaleszczuk Zdzisław, 32. Zborowski Kazimierz, 33. Zdanowicz Klemens, 34. Zenkner Roman, 35. Zohn Majer, 36. Zubik Józef, 37. Żmudziński Bronisław.

Klasa II III. a.

Półrocze I. (kl. II. a.).

1. Baczyński Włodzimierz, 2. Barbaro Wiktor, 3. Bedronek Henryk, 4. Bielecki Julian, 5. Bischof Jan, 6. Daszkiewicz Tadeusz (prywatysta), 7. Domiczek Stanisław, 8. Fiel Józef, 9. Gajczak Stanisław, 10. Gerhards Edward, 11. Gigiel Stefan, 12. Gojawczyński Władysław, 13. Grossek Antoni, 14. Hajek Alojzy (4 1), 15. Hammer Józef, 16. Hanisz Edward, 17. Haszczyński Antoni, 18. Hawranek Rudolf, 19. Hild Edward, 20. Kamocki Zygmunt, 21. Knossów Józef, 22. Lickendorf Tadeusz, 23. Newelicz Witold, 24. Piątkiewicz Ignacy, 25. Reicherl Alfred, 26. Schweitzer Jan, 27. Skerl Karol, 28. Zienkiewicz Roman.

Półrocze II. (kl. III. a.).

1. Baczyński Włodzimierz, 2. Barbaro Wiktor, 3. Bedronek Henryk, 4. Bielecki Julian, 5. Bischof Władysław, 6. Bryliński Bolesław (2 3), 7. Chrypiak Kazimierz, 8. Czechowski Roman, 9. Daszkiewicz Tadeusz (prywatysta), 10. *Domiczek Stanisław*, 11. Fiel Józef, 12. Gajczak Stanisław, 13. Gerhards Edward, 14. *Gigiel Stefan*, 15. Gołąb Zygmunt, 16. Hammer Józef, 17. Hanisz Edward, 18. Haszczyński Antoni, 19. Hild Maksymilian (20 4), 20. Kamocki Zygmunt, 21. Knossów Józef, 22. Komora Karol, 23. Kubitzki Walter, 24. Kwiatkiewicz Zygmunt, 25. Lickendorf Tadeusz, 26. Lubowiecki Stanisław, 27. Mehlmann Mojżesz, 28. Mossor Eryk, 29. Newelicz Witold, 30. Piątkiewicz Ignacy, 31. Reichert Alfred, 32. Schweitzer Jan, 33. Skerl Karol, 34. Skrobatowicz Tadeusz, 35. Zienkiewicz Roman.

Klasa II III. B.

Półrocze I. (kl. II. b.).

1. Bilobram Jan, 2. Bojan Teodor, 3. Czernik Jan, 4. Kogut Tadeusz, 5. Magzamen Zygmunt, 6. Mazzucato Aleksander, 7. Monseu Edward, 8. Nejtek Czesław, 9. Orwaschel Maksymilian, 10. Pierożyński Tadeusz, 11. Pisiewicz Tadeusz, 12. Popiel Leon, 13. Schargott Franciszek, 14. Silber Alfred, 15. Sliwiński Stefan, 16. Smutek Juliusz, 17. Stefan Filip, 18. Sterba Tadeusz, 19. *Suchodolski Jan*, 20. Świderski Stanisław, 21. Szmoniewski Maryan, 22. Tychowski Wiktor, 23. Uścieński Felicyan, 24. Weintraub Maurycy, 25. Wójcikiewicz Lesław, 26. Żajączkowski Adam, 27. Zdanowicz Klemens, 28. Zemanek Kazimierz.

Półrocze II. (kl. III. B.).

1. Bilobram Jan, 2. Bojan Teodor, 3. Czernik Jan, 4. Ewy Eugeniusz, 5. Friedberg Henryk (7/3), 6. Kogut Tadeusz, 7. Łodziński Tadeusz, 8. Mazzucato Aleksander, 9. Minasowicz Piotr, 10. Monseu Edward, 11. Nejtek Czesław, 12. Orwaschel Maksymilian, 13. Pierożyński Tadeusz, 14. Pisiewicz Tadeusz, 15. Popiel Leon, 16. Rozmus Geza, 17. Schargott Franciszek, 18. Senyk Aleksander, 19. Silber Alfred, 20. Sliwiński Stefan (14/6), 21. Sochocki Gustaw (prywatysta), 22. Stefan Filip, 23. Sterba Tadeusz, 24. *Suchodolski Jan*, 25. Suchodolski Kazimierz (21/2), 26. Świderski Stanisław (30/3), 27. Szmoniewski Maryan, 28. Tychowski Wiktor, 29. Uścieński Felicyan, 30. Walentyn Roman (11/5), 31. Weintraub Maurycy, 32. Wójcikiewicz Lesław, 33. Zageczek Jan, 34. Żajączkowski Adam, 35. Zemanek Kazimierz, 36. Zimmer Maryan, 37. Ziolecki Mieczysław.

Klasa III IV. a.

Półrocze I. (kl. III. a.).

1. Andrzejowski Henryk, 2. Bałaban Emeryk, 3. *Bisanz Jan*, 4. Borkowski Adolf (13/1), 5. Bryliński Bolesław, 6. Bułat Włodzimierz, 7. Burszlyn Władysław, 8. Chladek Maryan, 9. Chrypiak Kazimierz, 10. Czechowski Roman, 11. Dobrzański Gabriel, 12. Flachs Joachim, 13. Gawroński Jan, 14. Hild Maksymilian, 15. Ilkiewicz Józef, 16. Janisch Jerzy (prywatysta), 17. *Jaskólski Tadeusz*, 18. Karnecki Kazimierz, 19. Komora Karol, 20. Korwin Ludwik (14/2), 21. Kössler Leon, 22. Kretz Gustaw (27/1), 23. Królikowski Roman, 24. Krzywobłocki Aleksander, 25. Kucharski Adam, 26. Lech Tadeusz, 27. Mikołajski Adam, 28. Nalborezyk Jan, 29. Natalli Władysław, 30. Nitecki Maryan, 31. Ramert Rafał, 32. Siegel Karol, 33. Skerl

Augustyn, 34. Stamfest Tadeusz, 35. Wischik Izydor, 36. Zych Władysław.

Półrocze II. (kl. IV. a.).

1. Andrzejowski Henryk, 2. Bałaban Emeryk, 3. Barbaro Jerzy, 4. *Bisanz Jan*, 5. Bułat Włodzimierz, 6. Bursztyn Władysław, 7. Chladek Maryan, 8. Chodkiewicz Stanisław, 9. Dąbrowski Stanisław (prywatysta), 10. Dobrzański Gabryel, 11. Dreher Leon, 12. Fiałkowski Mikołaj (11/5), 13. Flachs Joachim, 14. Gawroński Jan, 15. Ilkiewicz Józef, 16. Janisch Jerzy (prywatysta), 17. *Jaskólski Tadeusz*, 18. Karasiński Adam, 19. Karnecki Kazimierz (11/5), 20. Kopec Jan, 21. Köslér Leon, 22. Kretz Gustaw, 23. Królikowski Roman, 24. Krzywobłocki Aleksander, 25. Kucharski Adam, 26. Lech Tadeusz, 27. Mikołajski Adam, 28. Nalborczyk Jan, 29. Natalli Władysław, 30. Nitecki Maryan, 31. Ramert Rafał, 32. Siegel Karol, 33. Skerl Augustyn, 34. Stamfest Tadeusz, 35. Wieleżyński Roman, 36. Wischik Izydor (11/5), 37. Zych Władysław.

Klasa III/IV. b.).

Półrocze I. (kl. III. b.).

1. Baczyński Adam, (18/12), 2. Bodnar Jan, 3. Chudecki Witold, 4. Dawidek Alfred, 5. Ewy Eugeniusz (15/1), 6. Friedberg Henryk, 7. Hornicki Anatol (20/12), 8. Kindelski Maryan, 9. Kiwitz Wilhelm (4/1), 10. Kupeczakiewicz Jarosław (26/10), 11. Łodziński Tadeusz, 12. Mędrys Tadeusz (26/10), 13. Omelan Michał, 14. Owiński Maryan, 15. Pajuk Roman, 16. Podhalicz Jan, (11/2), 17. Rafałowski Stefan, 18. Raus Kazimierz, 19. Schwarz Henryk, 20. Sekler Herman, 21. Senyk Aleksander (15/1), 22. Skrzyszowski Maryan, 23. Skurewicz Henryk, 24. Sliwiński Władysław (6/10), 25. Śmiałowski Aleksander, (prywatysta, przerabiający materiał zwykłej, tj. nieskombinowanej kl. IV.), 26. Specht Wilhelm, 27. Suchodolski Kazimierz, 28. Szpineter Artur, 29. Tarnawski Tadeusz, 30. Torosiewicz Edward, 31. Trzeciecki Władysław, 32. Wachta Wacław, 33. Wdowicki Waleryan, 34. Węgrzyn Franciszek, 35. Wieleżyński Ignacy, 36. Wojciechowski Karol (3/12).

Półrocze II. (kl. IV. b.).

1. Baczyński Adam, 2. Bodnar Jan (prywatysta), 3. Buchelt Władysław, 4. Chudecki Witold, 5. Dawidek Alfred (24/2), 6. Kindelski Maryan, 7. Kowalski Jerzy (11/5), 8. Łodziński Stanisław, 9. Markiewicz Bronisław (24/2), 10. Mehlem Wiktor (17/5), 11. Munz Józef, 12. Omelan Michał, 13. Owiński Maryan, 14. Pajuk Roman, 15. Parandowski Jan, 16. Ra-

fałowski Stefan, 17. Raus Kazimierz, 18. Ries Franciszek, 19. Schayer Karol (4/3), 20. Schwarz Henryk, 21. Sekler Herman, 22. Skrzyszowski Maryan (5/6), 23. Skurewicz Henryk, 24. Śmiałowski Aleksander (prywatysta, przerabiający materyał zwykły tj. nieskombinowanej kl. IV.), 25. Specht Wilhelm, 26. Szpineter Artur, 27. Tarnawski Tadeusz, 28. Torosiewicz Edward, 29. Trzeciecki Władysław (prywatysta), 30. Wacha Wacław, 31. Wdowicki Waleryan (1/3), 32. Węgrzyn Franciszek, 33. Wieleżyński Ignacy, 34. Wurm Józef (11/5), 35. Zarugiewicz Konstanty, 36. Żurowski Jan.

Klasa IV/V. a.

Półrocze (IV. kl. a.).

1. Barbaro Jerzy, 2. Bieniasz Mieczysław, 3. Dąbrowski Stanisław, 4. Dreher Leon, 5. Frączek Maryan, 6. Gurniak Jerzy (30/10), 7. Gürtler Alfred, 8. Karasiński Adam, 9. Klausal Wacław, 10. Konopacki Józef, 11. Kopeć Jan, 12. Kopeć Karol, 13. Kossowski Adam, 14. Kwiatkowski Stanisław, 15. Laskowski Stanisław, 16. Markiewicz Bronisław, 17. Munz Józef, 18. Oberweger Chaskel (18/12), 19. Parandowski Jan, 20. Ries Franciszek, 21. Sadowski Karol, 22. Schayer Karol, 23. Spiegel Joachim, 24. Stachoń Władysław, 25. Tarnawski Kazimierz, 26. Wagner Arpad (prywatysta), 27. Wollisch Alfred.

Półrocze II. (kl. V. a.).

1. Bieniasz Mieczysław, 2. Blicharczyk Józef (21/2), 3. Frączek Maryan, 4. Gürtler Alfred, 5. Kamienobrodzki Jan, 6. Klausal Wacław, 7. Konopacki Józef, 8. Kopeć Karol, 9. Kossowski Adam, 10. Kühner Fryderyk, 11. Kwiatkowski Stanisław, 12. Laskowski Stanisław, 13. Natalli Henryk, 14. Sadowski Karol, 15. Spiegel Joachim, 16. Stachoń Władysław, 17. Tarnawski Kazimierz, 18. Wagner Arpad (prywatysta), 19. Wollisch Alfred.

Klasa IV V. b.

Półrocze I. (kl. IV. b.).

1. Bukowczyk Kazimierz, 2. Daszko Piotr, 3. Gerstman Herman, 4. Glasberg Leon, 5. Królikiewicz Władysław, 6. Kugler Franciszek, 7. Kuśiński Stanisław, 8. Mehlem Wiktor, 9. Mościcki Franciszek, 10. Müller Artur, 11. Müller Jakób, 12. Procajło Włodzimierz, 13. Rupp Jan, 14. Rzepecki Jan, 15. Sulimirski Witold, 16. Sysak Roman, 17. Tkaczek Eugeniusz (11/2), 18. Tyski Jerzy, 19. Vorzimmer Tadeusz, 20. Welzmann Juliusz (prywatysta), 21. Winter Bernard, 22. Wojtych Witold (5/11), 23. Zawidzki Jan, 24. Żurowski Jan.

Półrocze II. (kl. V. b.).

1. Bukowczyk Kazimierz, 2. Daszko Piotr, 3. Gerstman Herman, 4. Glasberg Leon, 5. Heller Kazimierz, 6. Kopystyński Aleksander, 7. Królikiewicz Władysław, (prywatysta), 8. Kugler Franciszek, 9. Kusiński Stanisław, 10. Mościcki Franciszek, 11. Müller Artur, 12. Müller Jakób, 13. Procajło Włodzimierz (27/5), 14. Prugar Bruno (15/3), 15. Rupp Jan, 16. Rzepecki Jan, 17. Sulimirski Witold, 19. *Sysak Roman*, 19. Tyski Jerzy, 20. Vorzimmer Tadeusz, 21. Welzmann Juliusz (prywatysta), 22. Winter Bernard, 23. Zawidzki Jan, 24. Zemanek Adam.

Klasa V VI. a.

Półrocze I. (kl. V. a.).

1. Bodaszewski Stanisław, 2. Dubel Bolesław, 3. Dworski Zbigniew, 4. Fiel Markus, 5. Finkels Jakób, 6. Gerlach Erwin, 7. Gottlieb Arnold, 8. Graf Ludwik (1/12), 9. Hanak Tadeusz, 10. Jurkiewicz Kazimierz, 11. Kintzi Erwin (prywatysta) (31/12), 12. Krynicki Jan, 13. Kühner Fryderyk, 14. Kutenplahn Emanuel, 15. Liebes recte Minczeles Karol (30/10), 16. Löwenstamm Stanisław, 17. Luszezyński Zygmunt, 18. Moszyński Władysław, 19. Müller Alfred, 20. Müller Ernest, 21. Natalli Henryk, 22. Nowak Witold, 23. Wagner Otto (prywatysta).

Półrocze II. (kl. VI. a.).

1. *Bodaszewski Stanisław*, 2. Dubel Bolesław (prywatysta), 3. Dworski Zbigniew (11/5), 4. Fiel Markus, 5. Finkels Jakób, 6. *Gerlach Erwin*, 7. Gottlieb Arnold, 8. Hanak Tadeusz, 9. Jurkiewicz Kazimierz (11/5), 10. Kamienobrodzki Wilhelm, 11. Kintzi Erwin (prywatysta), 12. Krynicki Jan, 13. Kutenplahn Emanuel, 14. Loewenstamm Stanisław, 15. Luszezyński Zygmunt (11/5), 16. Moszyński Władysław (11/5), 17. Müller Alfred, 18. Müller Ernest (11/5), 19. Nowak Witold, 20. Wagner Otto (prywatysta), 21. Winiarz Władysław (11/5).

Klasa V VI. b.

Półrocze I. (kl. V. b.).

1. Biliński Włodzimierz, 2. Czernik Józef, 3. Górski Tadeusz, 4. Geller Kazimierz, 5. Kavka Władysław, 6. Kopystyński Aleksander, 7. Mościcki Wiktor, 8. Prugar Bruno, 9. Rupp Zygmunt, 10. Samel Aleksander, 11. Schreyer Otto, 12. Siwek Stanisław, (1/9) 13. Sobiecki Stanisław, 14. Specht Ferdynand, 15. Stachowicz Antoni, 16. Tabaczek Antoni, 17. Turba Edward, 18. Tychowski Aleksander, 19. Werchracki Bronisław, 20. Wi-

towski Edward, 21. Wittner Franciszek, 22. Zawadzki Jan, 23. Zemanek Adam.

Półrocze II. (kl. VI. b.).

1. Biliński Włodzimierz, 2. Czernik Józef, 3. Górski Tadeusz (11/5), 4. Kavka Władysław, 5. Machalski René, 6. Mościński Wiktor (23/3), 7. Piotrowski Maryan, 8. Riemer Aleksander, 9. Rupp Zygmunt (11/5), 10. Sameł Aleksander, (23 3), 11. Schreyer Otto, 12. *Sobecki Stanisław*, 13. Specht Ferdynand, 14. Stachowicz Antoni 15. Tabaczek Antoni, 16. Turba Edward, 17. Tychowski Aleksander, 18. Werchracki Bronisław, 19. Witowski Edward, 20. Wittner Franciszek, 21. Zawadzki Jan

Klasa VI VII.

Półrocze I. (kl. VI.).

1. Brycki Wacław, 2. Czernik Stefan, 3. Delebiński Tadeusz, 4. Deskur Feliks, 5. Fleker Zygmunt, 6. Gawroński Łukasz, 7. Gersching Edward (28/10), 8. Gigiel Jerzy, 9. Gliński Zygmunt, 10. Gumowski Tadeusz, 11. *Halper Zygfryd*, 12. Hilezer Edmund, 13. Hudyma Roman (30/10), 14. Isaak Zygfryd (31 1), 15. Janicki Aleksander (30 10), 16. Janisz Aleksander (11 1), 17. Karol Wilhelm, 18. Klimaszewski Stanisław, 19. Kopeć Stanisław (5 1), 20. Król Wilhelm, 21. Krzyczkowski Dyonizy (31 12), 22. Lewakowski Jakób (prywatysta), 23. Müller Jan, 24. Niementowski Antoni, 25. Piątkiewicz Kazimierz, 26. Piotrowski Maryan, 27. Ratzko Leon, 28. Roehr Antoni, 29. Rybicki Józef, 30. Sekler Adolf, 31. Sienkiewicz Kazimierz (21 10), 32. Staniszek Franciszek (30/10), 33. *Syniewski Grzegorz*, 34. Szuster Eugeniusz (30 10), 35. Tatomir Lucyan, 36. Tomoczaków-Wojciechowski Józef, 37. Wójcikiewicz Adam, 38. Wunsch Tadeusz.

Półrocze II. (kl. VII.).

1. Brycki Wacław (9/5), 2. Czernik Stefan, 3. Delebiński Tadeusz, 4. Deskur Feliks, 5. Fleker Zygmunt (18/4), 6. Gawroński Łukasz (9/5), 7. Gigiel Jerzy, 8. Gliński Zygmunt, 9. Göll Maryan (8/5), 10. Gumowski Tadeusz (8/5), 11. Halper Zygfryd (8/5), 12. Hilezer Edmund (9/5), 13. Karol Wilhelm (9/5), 14. Klimaszewski Stanisław, 15. Król Wilhelm (12 4), 16. Lewakowski Jakób (prywatysta), 17. Machowicz Karol (9 5), 18. Müller Jan, 19. Niementowski Antoni (9/5), 20. Piątkiewicz Kazimierz, 21. Pisarek Maryan, 22. Ratzko Leon, 23. Remiszewski Wilhelm (9/5), 24. Roehr Antoni, 25. Rybicki Józef (9/5), 26. Sekler Adolf, 27. Staniszek Franciszek (18/4), 28.

Syniewski Grzegorz, 29. Steinhauf Franciszek, 30. Szuster Eugeniusz (15/6), 31. Tatomir Lucyan (9/5), 32. Tomoczków-Wojciechowski Józef (9/5), 33. Wójcikiewicz Adam, 34. Wunsch Tadeusz, 35. Zamłyński Stanisław.

XVII.

Ogłoszenie dla rodziców i opiekunów.

Rok szkolny 1916/17 rozpocznie się z początkiem września uroczystem nabożeństwem w kościele PP. Klarysek.

Zgłoszenia do egzaminu wstępnego do klasy I. przyjmować się będzie w czasie, który później zostanie podany do wiadomości na szkolnej tablicy ogłoszeń.

Przy zgłoszeniu należy przedłożyć: *a)* metrykę chrztu lub urodzenia na dowód, że uczeń ukończy w roku słonecznym 1916, co najmniej 10, a nie przekroczył przed 1. stycznia tegoż roku 14 lat życia; *b)* świadectwo szkolne z ostatniego półrocza, jeżeli uczeń w roku poprzedzającym uczęszczał do szkoły publicznej.

Zakres wymagań przy egzaminie wstępnym do klasy I. jest następujący:

Z religii: wiadomości, których nabyć powinien uczeń w pierwszych 4-rech latach obowiązkowej nauki szkolnej w szkołach 4-roklasowych.

Z języka polskiego: czytanie płynne i wyraziste, objaśnienie czytanych ustępów pod względem treści i związku myśli; opowiadania treści większymi ustępami, znajomość części mowy, odmiany imion i czasowników; znajomość zdania pojedynczego, rozszerzonego i rozbioru jego części składowych pod względem składni, zgody i rzędu; wreszcie poprawne napisanie dyktatu z zakresu pojęć znanych uczniom i piśmienny rozbiór jednego zdania rozwiniętego, z dyktatu wyjętego, pod względem części mowy, ich formy, tudzież części zdania.

Z języka niemieckiego: czytanie płynne i zrozumiałe; znajomość odmian rodzajników, rzeczowników, przymiotników i zaimeków (osobistych, dzierzawczych i względnych), odmiano słów posiłkowych i czasowników słabych we wszystkich formach strony czynnej i biernej, tudzież odmiana najwykleszych czasowników mocnych; zasób wyrazów z zakresu pojęć uczniom znanych i poprawne napisanie łatwego dyktatu, którego treść przed poddyktowaniem poda się uczniom w języku polskim.

Z rachunków: pisanie liczb do miliona włącznie, biegłość w czterech działaniach liczbami całkowitemi; pewność

w tabliczce mnożenia i znajomość ważniejszych miar metrycznych, z uwzględnieniem zagadnień, wziętych z zakresu życia codziennego.

Uczniowie uznani przy egzaminie za nieuzdolnionych do klasy I., nie mogą w tym samym roku ani w tym, ani w innym zakładzie egzaminu powtórnie składać.

Termin egzaminów wstępnych do klas od II-ej—VII-ej i **egzaminów poprawczych** zostanie we właściwym czasie ogłoszony.

Uczniowie gimnazyalni, ubiegający się o przyjęcie do II., III., IV. i V. klasy realnej, mogą być uwolnieni od egzaminu wstępnego z religii, z języka polskiego, z niemieckiego, historii naturalnej i fizyki, jeżeli w świadectwie gimnazyalnym za ostatnie półrocze, poprzedzające bezpośrednio odnośną klasę realną, ogrócz ogólnego uzdolnienia do klasy następnej otrzymali z wymaganego dla tej klasy przedmiotu i odnośnego materiału nauki stopień przynajmniej „dostateczny“. Z reszty przedmiotów, to jest języka francuskiego, geografii, matematyki, chemii i rysunków, odbywa się egzamin z wszelką ścisłością.

Co do uczniów, którzy w gimnazyum tylko wskutek niedostatecznych cenzur z języków klasycznych otrzymali ogólny stopień drugi, zastrzegła sobie c. k. Rada Szkolna Krajowa rozstrzyganie w poszczególnych wypadkach, czy można takiego ucznia przypuścić do egzaminu wstępnego do następnej klasy realnej, przyznając mu zresztą powyżej wskazane ulgi.

Prywatysty i eksterniści wyznania katolickiego obowiązani są w myśl reskryptu c. k. Ministerstwa Wyzn. i Oświaty z dnia 9. czerwca 1906 roku do przedkładania przed każdym egzaminem potwierdzenia, wydanego przez katolickiego duchownego, że pobierali naukę religii w zakresie przepisany przez odnośne plany naukowe i odbywali praktyki religijne.

Do wpisu mają uczniowie zgłaszać się w towarzystwie rodziców i opiekunów, przedkładając w dwu egzemplarzach **rodowód**, **dokładnie** wypełniony. Uczniowie tutejszego zakładu mają przy tej sposobności wykazać się ostatniem świadectwem szkolnem, obcy obowiązani są oprócz tego przedłożyć **metrykę** tudzież **potwierdzenie Dyrektora** tej szkoły, z której przychodzą, że można ich przyjmować do innego zakładu, jakoteż **poświadczenie** uwolnienia od opłaty szkolnej, jeżeli to uwolnienie posiadają. Uczniowie, którzy studia przerwali, muszą wykazać się **świadectwem** moralności, a przy dłuższej przerwie w naukach poddać się także egzaminowi wstępnemu. Uczniowie wreszcie, którzy do szkół średnich nie uczęszczali, muszą przedłożyć także **świadectwo** przebytej ospy naturalnej lub ospy szczepionej i to nie dawniej jak w ostatnim roku.

Uwaga. Do c. k. I. szkoły realnej zapisywać się mają uczniowie, którzy mieszkają w śródmieściu, w I i IV. dzielnicach; zaś do c. k. II. szkoły realnej ci, którzy mieszkają w II i III. dzielnicach miasta.

Opłaty. Wszyscy uczniowie płacą corocznie 2 kor. na zbiory naukowe i 1 kor. na przybory do gier i zabaw, nowo-wstępujący nadto takse wstępną w kwocie 4 kor. 20 hal.

Oplata szkolna za półrocze wynosi 40 kor. Termin jej uiszczenia jest sześć tygodni od początku półrocza: dla uczniów I. kl. jest ten termin w pierwszym półroczu oznaczony do końca listopada. Podanie o uwolnienie od opłaty szkolnej, zaopatrzone w ostatnie świadectwo szkolne i d o k ł a d n e świadectwo ubóstwa, mają wnieść uczniowie do c. k. Rady szkolnej krajowej na ręce Dyrekcyi do dnia 20. września w I półroczu, a do dnia 20. lutego w II. półroczu. Uczniowie, którzy otrzymali na podstawie klasyfikacyi za I. półrocze choćby z jednego przedmiotu cenzurę „niedostateczną” lub z zachowania cenzurę niższą niż „dobrą”, tracą prawo do uwolnienia w II. półroczu (okólnik c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 28. lutego 1909 r. l. 11.045).

Uczniowie klasy I. mają wnieść do dnia 20. września podania, poparte świadectwem ubóstwa, o odroczenie terminu złożenia opłaty szkolnej do końca półrocza.

Taksa za egzamin prywatny lub wstępny wynosi 24 kor., taksa za egzamin nadzwyczajny, obejmujący więcej niż dwa półrocza, wynosi 36 kor., w przeciwnym razie tylko 24 kor.

Mundury studenckie. Wszyscy uczniowie obowiązani są na mocy Najwyższego postanowienia z dnia 6. stycznia 1894. i rozporządzenia c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 14. marca 1894 l. 2.900 do noszenia w szkole i poza szkołą przepisanego i jednakowego ubrania. O szczegółowych w tym kierunku postanowieniach mogą rodzice i opiekunowie uczniów dowiedzieć się w Dyrekcyi szkolnej. Dowolności, jakich dopuszczają się częstokroć uczniowie pod względem munduru, są wykroczeniem przeciw karności szkolnej, które Rada szkolna krajowa poleca surowo karać. Z tego powodu zwraca się uwagę rodziców, aby nie ulegali próżnym zachciankom synów i nie kupowali żadnych części munduru odmiennej barwy lub kroju, ani też rozmaitych uzupełniających dodatków, gdyż w przeciwnym razie narażają się na nieprzyjemności, a nawet na nieprzyjęcie ucznia lub wydalenie go ze szkoły.

Dyrekeya zaleca wreszcie rodzicom i opiekunom, by często dowiadywali się w szkole o prowadzeniu się i postępach uczniów. Grono nauczycielskie udziela z wszelką gotowością wyjaśnień podczas niedzielnych konferencyi, któ-

rych terminy ogłosi się z początkiem roku szkolnego. Od połowy jednak stycznia w I. półroczu, a od rozpoczęcia się egzaminów promocyjnych, t. j. od połowy czerwca w II. półroczu nie udziela się żadnych dalszych wyjaśnień z powodu rozpoczynającej się klasyfikacji.

Rodzicom zamiejscowym doradza się **uważny wybór stancyi** i zasięganie w tym względzie rad i wskazówek w Dyrekeyi i u grona nauczycielskiego.

Osoby, zamierzające utrzymywać w swych domach uczniów tutejszego zakładu, obowiązane są zgłosić się w Dyrekeyi po odbiór regulaminu wydanego dla tychże osób rozporządzeniem c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 31. maja 1898 r. l. 11.781.

Władysław Żłobicki

kierownik.

**Tabela statystyczna ilości godzin
nauki tygodniowej w każdym przedmiocie.**

	Przedmiot	K l a s a							Razem
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
1	Religia	2	2	2	2	2	2	2	14
2	Język polski	3	4	3	3	4	3	4	24
3	Język niemiecki . .	6	6	5	4	4	3	3	31
4	Język francuski . .	—	—	4	3	3	3	3	16
5	Geografia	2	2	2	2	1	1	—	10
6	Historia	2	2	2	2	3	2	4	17
7	Matematyka	3	3	3	4	4	4	5	26
8	Historia natural.	2	2	—	—	2	2	2	10
9	Fizyka	—	—	3	2	—	4	4	13
10	Chemia	—	—	—	3	2	2	—	7
11	Geometria i rys. geometr.	—	2	2	2	3	3	2	14
12	Rysunki odręczne	4	4	4	3	3	2	2	22
13	Kaligrafia	2	—	—	—	—	—	—	2
14	Gimnastyka	2	2	2	2	2	2	2	14
	Razem	28	29	32	32	33	33	33	220
15	Język ruski	—	—	2	2	2	2	—	8

